

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2023

Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike za rok 2023

*„Chránme spoločne finančné prostriedky
Európskej únie, ide aj o naše peniaze!“*

Dokument bol vypracovaný odborom ONÚ
OLAF v spolupráci s Pracovnou skupinou pre
komunikáciu pod Riadiacim výborom pre
ochranu finančných záujmov Európskej únie
v Slovenskej republike

Obsah

Zoznam skratiek	4
ÚVOD.....	7
1. Spolupráca odboru Národný úrad pre OLAF s úradom OLAF	8
1.1 ONÚ OLAF – účasť v pracovných skupinách Rady EÚ a EK (OLAF)	8
2. Vzájomná spolupráca sieťových partnerov.....	13
2.1 Činnosť Riadiaceho výboru pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR	13
2.2 Činnosť pracovných skupín pod RV	13
3. Činnosť odboru Národný úrad pre OLAF a ostatných sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ.....	15
3.1 Činnosť ONÚ OLAF.....	15
3.1.1 Kontrolná činnosť	15
3.1.2 Nahlasovanie nezrovnalostí na OLAF	16
3.1.3 Riešenie podaní verejnosti	18
3.1.4 Projekty zamerané na OFZ EÚ	18
3.2 Činnosť ostatných sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ.....	19
3.2.1 NAKA.....	19
3.2.2 Úrad pre verejné obstarávanie.....	24
3.2.3 Protimonopolný úrad SR.....	26
3.2.4 Finančné riaditeľstvo SR	29
3.2.5 Slovenská informačná služba	30
3.2.6 BSK.....	31
4. Školiace aktivity ONÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov	32
4.1 ONÚ OLAF	32
4.2 Ostatní sieťoví partneri.....	34
4.2.1 Úrad pre verejné obstarávanie.....	34
4.2.2 Protimonopolný úrad SR.....	35
4.2.3 Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.....	37
4.2.4 Ministerstvo financií SR	38
5. Aktivity v oblasti informovanosti a zvyšovania povedomia o ochrane finančných záujmov EÚ.....	41
5.1 ONÚ OLAF	41
5.2 OIP ÚV SR	42
5.3 Finančné riaditeľstvo SR.....	42
5.4 Najvyšší kontrolný úrad SR	44

5.5 Úrad pre verejné obstarávanie	44
5.6 Protimonopolný úrad SR.....	45
5.7 Bratislavský samosprávny kraj.....	47
5.8 Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.....	47
5.9 Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu SR.....	48
6. Vydávanie tlačových správ	49
6.1 Odbor ONÚ OLAF.....	49
6.2 Ostatní sieťoví partneri.....	49
7. Prípady dobrej praxe sieťových partnerov	53
7.1 Prípady riešené Národnou kriminálnou agentúrou.....	53
7.2 Prípady riešené Finančným riaditeľstvom SR	55
7.3 Prípady riešené Protimonopolným úradom SR	58
7.4 Prípady riešené Najvyšším kontrolným úradom SR.....	59
Záver	62

Zoznam skratiek

AFCOS	-	Koordinačný útvar pre boj proti podvodom (angl. Anti-Fraud Coordination Service)
AK EŠIF	-	Administratívne kapacity EŠIF
CO	-	Certifikačný orgán
COCOLAF	-	Poradný výbor pre koordináciu prevencie podvodov
CPV	-	Centrálny plán vzdelávania AK EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020
DPH	-	Daň z pridanej hodnoty
EDA	-	Európsky dvor audítorov
EFF	-	Európsky fond pre rybné hospodárstvo
EGF	-	Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie
EK	-	Európska komisia
EFRR	-	Európsky fond regionálneho rozvoja
EPFRV	-	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EPPO	-	Európska prokuratúra
ESF	-	Európsky sociálny fond
EŠIF	-	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	-	Európska únia
FKnM	-	Finančná kontrola na mieste
FR SR	-	Finančné riaditeľstvo SR
FS SR	-	Finančná správa SR
GAF	-	Pracovná skupina Rady EÚ pre boj proti podvodom (Working group for Anti- Fraud, Groupe de Lutte Anti-Fraude)
GP SR	-	Generálna prokuratúra SR
IA MPSVR SR	-	Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
IMS	-	Informačný systém EK pre elektronické oznamovanie nezrovnalostí
IROP	-	Integrovaný regionálny operačný program
ITMS2014+	-	Informačno-technologický monitorovací systém 2014+
KL	-	Kontrolný list
KÚFS	-	Kriminálny úrad Finančnej správy
MD SR	-	Ministerstvo dopravy SR
MF SR	-	Ministerstvo financií SR
MF SR - CO	-	Ministerstve financií SR - Certifikačný orgán
MF SR - OA	-	Ministerstva financií SR - Orgán auditu
MH SR	-	Ministerstvo hospodárstva SR
MIRRI SR	-	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MK SR	-	Ministerstvo kultúry SR
MPRV SR	-	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

MPSVR SR	-	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MS SR	-	Ministerstvo spravodlivosti SR
MŠVVaŠ SR	-	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MV SR	-	Ministerstvo vnútra SR
MZ SR	-	Ministerstvo zdravotníctva SR
MŽP SR	-	Ministerstvo životného prostredia SR
NAKA	-	Národná kriminálna agentúra Prezídia Policajného zboru SR
NFP	-	Nenávratný finančný príspevok
NIKA	-	Národná implementačná a koordinačná autorita
NKÚ SR	-	Najvyšší kontrolný úrad SR
OAFCN	-	Sieť komunikátorov OLAF-u
OECD	-	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OFZ EÚ	-	Ochrana finančných záujmov EÚ
OIP ÚV SR	-	Odbor informovania a publicity Úradu vlády SR
OLAF	-	Európsky úrad pre boj proti podvodom
ONÚ OLAF	-	Odbor Národný úrad pre OLAF
OP	-	Operačný program
OP BK	-	Operačný program Bratislavský kraj
OP D	-	Operačný program Doprava
OP II	-	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OP INTERACT	-	Operačný program Interact
OP KŽP	-	Operačný program Kvalita Životného prostredia
OP ĽZ	-	Operačný program Ľudské zdroje
OPIS	-	Operačný program informatizácia spoločnosti
OP RH	-	Operačný program Rybné hospodárstvo
OP TP	-	Operačný program Technická pomoc
OP V	-	Operačný program Vzdelávanie
OP VaI	-	Operačný program Výskum a inovácie
OP VaV	-	Operačný program Výskum a vývoj
OP Z	-	Operačný program Zdravotníctvo
OP ZaSI	-	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OP ZI	-	Operačný program Základná infraštruktúra
OP ŽP	-	Operačný program životné prostredie
PIF správa 2022	-	Správa Komisie Rade a Európskemu parlamentu o ochrane finančných záujmov EÚ a boji proti podvodom vypracovávaná za príslušný kalendárny rok
PMÚ SR	-	Protimonopolný úrad SR
PO	-	Programové obdobie
PPA	-	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	-	Program rozvoja vidieka

PS	-	Pracovná skupina
PS INTERACT III	-	Program spolupráce INTERACT III
PSK	-	Pracovná skupina pre komunikáciu
PS k článku 325 ZFEÚ	-	Pracovná skupina k článku 325 Zmluvy o fungovaní EÚ
PSpN	-	Pracovná skupina pre nezrovnalosti
P PZ SR	-	Prezídium Policajného zboru SR
RO	-	Riadiaci orgán
RO PS INTERACT	-	Riadiaci orgán pre Program spolupráce INTERACT
ROP	-	Regionálny operačný program
RPO	-	Register právnických osôb
SAK MF SR	-	Sekcia auditu a kontroly Ministerstva financií SR
RV	-	Riadiaci výbor pre ochranu finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike
SAŽP	-	Slovenská agentúra životného prostredia
SIEA	-	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SIS	-	Slovenská informačná služba
SK	-	Sekcia kontroly
SO	-	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SOP LZ	-	Sektorový operačný program Ľudské zdroje
SOP PaRV	-	Sektorový operačný program Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
SOP PaS	-	Sektorový operačný program Priemysel a služby
SR	-	Slovenská republika
ŠR SR	-	Štátny rozpočet Slovenskej republiky
ŠÚ SR	-	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UAFP/EUAF	-	Program Únie pre boj proti podvodom
ÚOHS	-	Úrad pro ochranu hospodárskej súťaže
ÚV SR	-	Úrad vlády SR
ÚVO	-	Úrad pre verejné obstarávanie
VO	-	Verejné obstarávanie
ŽoNFP	-	Žiadosť o NFP
ŽoP	-	Žiadosť o platbu

ÚVOD

Výročná správa je vypracovaná ONÚ OLAF sekcie kontroly ÚV SR v spolupráci s členmi PSK zriadenej pod RV v zmysle Komunikačného plánu k ochrane finančných záujmov EÚ v SR s cieľom informovať širokú a odbornú verejnosť o činnosti ONÚ OLAF a sieťových partnerov AFCOS v rámci ochrany finančných záujmov EÚ v SR, ako aj o spolupráci ONÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov AFCOS s OLAF-om.

V súvislosti s plnením záväzkov vyplývajúcich z článku 325 Zmluvy o fungovaní EÚ ÚV SR zabezpečuje a koordinuje OFZ EÚ v zmysle § 24 ods. 4 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a plní ďalšie úlohy v tejto oblasti v zmysle iných relevantných právnych predpisov zastrešujúcich oblasť OFZ EÚ.

Prostredníctvom ONÚ OLAF plní ÚV SR zároveň úlohu **koordináčného útvaru pre boj proti podvodom v SR** (tzv. *Anti-Fraud Coordination Service - AFCOS*) podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetrovaníach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorý zabezpečuje najmä účinnú spoluprácu a výmenu informácií s OLAF-om. Na národnej úrovni spolupracuje s príslušnými orgánmi štátnej a verejnej správy, ktorých združuje do siete AFCOS a koordinuje ich činnosti súvisiace s OFZ EÚ. Sieťovými partnermi sú orgány a inštitúcie SR zodpovedné za riadenie, implementáciu, kontrolu a audit výdavkov rozpočtu EÚ a za výber a kontrolu finančných prostriedkov, ktoré predstavujú zdroj príjmov rozpočtu EÚ, ako i orgány a inštitúcie zodpovedné za konanie o spätnom vymáhaní, ukladaní sankcií a postihovaní pôvodcov nezákonných činností súvisiacich s poškodzovaním finančných záujmov EÚ.

Sieťovými partnermi AFCOS v oblasti OFZ EÚ v SR sú:

1. Úrad vlády SR
2. Ministerstvo financií SR
3. Ministerstvo dopravy SR
4. Ministerstvo hospodárstva SR
5. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
6. Ministerstvo vnútra SR
7. Ministerstvo spravodlivosti SR
8. Ministerstvo životného prostredia SR
9. Ministerstvo kultúry SR
10. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
11. Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR¹
12. Ministerstvo zdravotníctva SR
13. Finančné riaditeľstvo SR
14. Úrad pre verejné obstarávanie
15. Najvyšší kontrolný úrad SR
16. Generálna prokuratúra SR
17. Národná banka Slovenska
18. Slovenská informačná služba
19. Bratislavský samosprávny kraj
20. Protimonopolný úrad SR

¹ Do 01. 02. 2024 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR)

1. Spolupráca odboru Národný úrad pre OLAF s úradom OLAF

OLAF vyšetruje podvody v súvislosti s rozpočtom EÚ, korupciu a závažné porušenia pravidiel v rámci európskych inštitúcií. Vytvára tiež politiku v oblasti boja proti podvodom pri EK a podniká nevyhnutné kroky na posilnenie príslušných právnych predpisov.

Právomoc OLAF-u vykonávať vyšetrovania je vymedzená v týchto základných nariadeniach:

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (ďalej len „nariadenia EP a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013);
- nariadenie Rady (EURATOM, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi.

OLAF pravidelne a úzko spolupracuje s príslušnými orgánmi členských štátov na účely koordinácie ich činností a pomáha členským štátom pri ich aktivitách v boji proti podvodom poskytovaním potrebnej pomoci a technického know-how.

Oblasť poskytovania podpory a súčinnosti ONÚ OLAF úradu OLAF

ONÚ OLAF poskytoval v roku 2023 súčinnosť OLAF-u celkovo **v 25 prípadoch**, pričom v 13 prípadoch išlo o administratívne vyšetrovania vedené OLAF-om a 12 prípadov sa týkalo preverovania informácií zo strany OLAF-u v rámci rozhodovania o otvorení administratívneho vyšetrovania. Táto súčinnosť pozostávala najmä zo zabezpečenia informácií a dokumentácie na základe vyžiadaní OLAF-u a poskytovania podpory pri **5 kontrolách na mieste**, ktoré OLAF vykonal v SR v rámci administratívnych vyšetrovaní.

1.1 ONÚ OLAF – účasť v pracovných skupinách Rady EÚ a EK (OLAF)

Zástupcovia ONÚ OLAF sa pravidelne zúčastňujú na zasadnutiach **Pracovnej skupiny Rady EÚ pre boj proti podvodom (GAF)**, ako aj zasadnutiach **Poradného výboru EK pre koordináciu prevencie podvodov (COCOLAF)** a pod ním zriadených pracovných skupín (ďalej aj „PS“), a to:

- **Pracovná skupina pre prevenciu podvodov** (Fraud Prevention Group),
- **Pracovná skupina AFCOS** (AFCOS group),
- **Pracovná skupina pre nahlasovanie a analýzu podvodných a iných nezrovnalostí** (Reporting and Analysis of Fraudulent and Other Irregularities Group)

a sieť komunikátorov OLAF – **OAFCN** (OAFCN – OLAF Anti-Fraud Communicators' network).

GAF sa zaoberá otázkami súvisiacimi s OFZ EÚ a bojom proti podvodom a inej nezákonnej činnosti poškodzujúcej tieto záujmy. V roku 2023 sa uskutočnili **3 zasadnutia GAF-u**, na ktorých boli riešené najmä nasledujúce materiály:

- Výročná správa OLAF za rok 2022;
- Správa o činnosti Dozorného výboru OLAF za rok 2022;
- Program UAFP – informácia o stave implementácie v roku 2023, o priebežnom hodnotení programu a o pristúpení Ukrajiny k programu;
- Správa o činnosti kontrolórky procesných záruk za rok 2022;
- Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskej centrálnej banke o vykonávaní a výsledkoch programu Pericles IV na ochranu eura proti falšovaniu v roku 2022;
- Správa Komisie Rade a Európskemu parlamentu: 34. výročná správa o OFZ EÚ – boj proti podvodom – 2022 („PIF správa 2022“);
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Dvoru audítorov: Akčný plán Stratégie Komisie pre boj proti podvodom – revízia z roku 2023;
- Príprava Medziinštitucionálnej výmeny názorov dňa 25. 10. 2023.

Vo vzťahu k legislatíve na európskej úrovni sa ONÚ OLAF aktívne podieľal na príprave odborných stanovísk, napr. vo vzťahu k legislatívnemu textu k „Ochranе finančných záujmov v UA facility“ v nadväznosti na revíziu Viacročného finančného rámca, alebo k revízii nariadenia EP a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 o rozpočtových pravidlách, a to najmä ustanovení týkajúcich sa systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (tzv. inštitút EDES databázy), ktorého využívanie má významnú úlohu najmä vo vzťahu k prevencii pri poskytovaní finančných prostriedkov z fondov EÚ.

V rámci **COCOLAF-u** sa konali v roku 2023 dve online plenárne zasadnutia, a to v dňoch 04. 05. 2023 a 12. 12. 2023. Dňa 22. 06. 2023 sa konal ad hoc meeting k delegovaným aktom upravujúcim nahlasovanie nezrovnalostí. Na online zasadnutiach boli prerokované najmä tieto témy a dokumenty: Správa Komisie Rade a Európskemu parlamentu: 34. výročná správa o OFZ EÚ – boj proti podvodom – 2022 (PIF správa 2022) a jej prílohy; audity, kontroly a opatrenia na boj proti podvodom v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Program UAFP – implementácia v roku 2022 a pracovný program na rok 2023; Návrhy delegovaných aktov upravujúcim nahlasovanie nezrovnalostí týkajúcich sa Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu, Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF); Výročná správa OLAF za rok 2022; skúsenosti z auditov zameraných na OFZ EÚ vo vzťahu k národným plánom obnovy a odolnosti; zistenia z auditov vykonaných vo vzťahu k finančným prostriedkom v rámci kohéznej politiky.

V roku 2023 sa uskutočnilo dňa 12. 12. 2023 jedno online **zasadnutie Pracovnej skupiny pre prevenciu podvodov** (Fraud Prevention Group). Účelom PS je poskytnúť platformu pre výmenu skúseností a osvedčených postupov v oblasti predchádzania podvodom, ako aj zdieľanie národných príkladov najlepšej praxe. Predmetom zasadnutia PS boli najmä nasledovné témy: Stratégia Komisie pre boj proti podvodom (revízia Akčného plánu z roku 2023), národné stratégie pre boj proti podvodom a Program Únie pre boj proti podvodom – pracovný program na rok 2024.

V dňoch 18. 10. 2023 – 19. 10. 2023 sa konalo vo Vilniuse (Litva) [10. zasadnutie AFCOS skupiny](#). Cieľom zasadnutia bolo prediskutovanie viacerých foriem vyšetrovacej spolupráce so zameraním najmä na prípady zdieľaného hospodárenia vrátane odhaľovania, nahlasovania nezrovnalostí, prístupu k informáciám o bankových účtoch a databázam.

Výročná konferencia bola organizovaná OLAF-om/EK v spolupráci s litovským útvarom AFCOS, ktorého úlohu plní Útvar pre vyšetrovanie finančnej kriminality na Ministerstve vnútra Litovskej republiky. Cieľom OLAF-u a AFCOS-u je chrániť finančné záujmy EÚ a jej občanov, tak aby sa zabezpečilo plné využitie príležitosti poskytovaných finančných prostriedkov z fondov EÚ v rámci EÚ ako aj mimo nej.

Na konferencii sa zúčastnilo viac ako 70 zástupcov z členských štátov EÚ, vrátane SR reprezentovanej zástupcami z ÚV SR, aby zhodnotili zmeny v štruktúre, kompetenciách a činnostiach národných útvarov AFCOS, a to najmä v nadväznosti na novelu nariadenia o úrade OLAF účinnú od roku 2021. Nová právna úprava dáva týmto útvarom väčšiu zodpovednosť a kladie väčší dôraz na spoluprácu a výmenu informácií medzi úradom OLAF a národnými útvarmi AFCOS.

Zhodli sa, že účinná a včasná spolupráca medzi úradom OLAF a príslušnými orgánmi v členských štátoch, najmä pokiaľ ide o výmenu informácií, má zásadný význam pre úspech každého vyšetrovania.

Zástupcovia národných útvarov AFCOS mali tiež príležitosť na vzájomnú výmenu osvedčených postupov na predchádzanie, odhaľovanie a nápravu podvodov, a to aj v súvislosti s fungovaním kontrolných systémov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Diskutovalo sa aj o možnostiach financovania, ktoré ponúka Program Únie pre boj proti podvodom (UAFB/EUAF) riadený úradom OLAF. Finančné prostriedky tohto programu sa môžu použiť na nákup vyšetrovacej techniky a vybavenia, ako aj na organizovanie špecializovanej odbornej prípravy a na výskumné aktivity súvisiace s OFZ EÚ.

Obr. 1 Výročná konferencia Pracovnej skupiny AFCOS, 18. 10. – 19. 10. 2023, Litva (Vilnius)

V sledovanom období sa konali dve zasadnutia **PS pre nahlasovanie a analýzu podvodných a iných nezrovnalostí** v dňoch 19. 04. 2023 a 12. 12. 2023. Na zasadnutiach tejto PS si členovia vymieňajú informácie a skúsenosti vo vzťahu k evidencii a analýze nezrovnalostí pri čerpaní finančných prostriedkov EÚ. Zasadnutia sú zamerané najmä na praktické problematické otázky týkajúce sa nahlasovania nezrovnalostí do systému IMS².

Hlavnými témami zasadnutí boli návrh a príprava PIF správy za rok 2022 a jej príloh (vrátane zavedenia nového prístupu pri jej vypracovaní), novinky v systéme IMS, týkajúce sa refactoringu, súvisiaceho vývoja,

² IMS (Irregularity management System) je webová aplikácia systému AFIS – elektronický systém, vyvinutý a poskytnutý Európskou komisiou na účely oznamovania nezrovnalostí Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF).

vrátane podania informácie členským štátom EÚ k prieskumu k IMS, podanie informácie k delegovaným aktom pre nahlasovanie nezrovnalostí v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a v rámci fondu EGF, príprava PIF správy za rok 2023, nahlasovanie nezrovnalostí a systém IMS (plán práce, diskusia na tému kvality dát v IMS a ich úplnosť, znovuo tvorenie uzatvorených prípadov), činnosť Pracovnej skupiny pre revíziu príručky o „Nahlasovaní nezrovnalostí v zdieľanom riadení“.

V dňoch 28. 03. 2023 - 29. 03. 2023 sa konalo v Bruseli [32. zasadnutie siete komunikátorov úradu OLAF – OAFCN](#). Účelom pravidelných zasadnutí je výmena informácií, praktických skúseností a príkladov dobrej praxe s cieľom zvyšovať povedomie, informovanosť a komunikáciu o problematike boja proti podvodom v súvislosti s OFZ EÚ. Na podujatí sa zúčastnilo približne 60 účastníkov z členských štátov EÚ, odborníkov na komunikáciu v oblasti boja proti podvodom, pracujúcich vo verejných organizáciách zodpovedných aj za oblasť boja proti podvodom v súvislosti s OFZ EÚ. Témami zasadnutia bola v úvode ochrana finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie hospodárskej a vojenskej odolnosti Ukrajiny, prezentovanie príkladov komunikácie o presadzovaní sankcií EÚ voči Rusku. Členovia ďalej informovali formou prípadových štúdií o spôsoboch ako sa využíva komunikácia na podporu Národných stratégií boja proti podvodom a aké komunikačné nástroje (najmä komunikačné kampane) sa používajú pri propagácii projektov financovaných z programu Únie na boj proti podvodom (UAFP), ktorý je spravovaný úradom OLAF na podporu vnútroštátnych orgánov v boji proti podvodom, prípadne z jeho predchodcu Hercule III. (najmä prostredníctvom technickej podpory, operačnej podpory vyšetrovaní, špecializovanej odbornej prípravy a výskumných činností). Účastníci si vymenili aj najnovšie informácie, týkajúce sa tvorby a aktualizácií národných stratégií boja proti podvodom a korupcii. Diskutovalo sa aj o najnovších sociálnych médiách využívaných pri komunikácii boja proti podvodom (Mastodon). Účastníci zhodnotili implementáciu Akčného plánu siete OAFCN na rok 2022 a navrhli Akčný plán na rok 2023. V ďalšej časti členovia informovali o svojich nedávnych komunikačných aktivitách a kampaniach. Formou brainstormingu sa prediskutovali ďalšie budúce možnosti zvyšovania povedomia o boji proti podvodom a korupcii v EÚ a členských štátoch. Na zasadnutí sa za SR zúčastnila ako členka siete OAFCN zástupkyňa ONÚ OLAF.

Obr. 2, 32. zasadnutie OAFCN, 28. 03. 2023 - 29. 03. 2023, Brusel (Belgicko)

©EU

Spolupráca s národnými útvarmi AFCOS v členských štátoch EÚ

Dňa 11. 05. 2023 sa zúčastnila zamestnankyňa ONÚ OLAF ako zástupkyňa slovenského AFCOS-u v španielskom Madride na workshope „Improving the measurement of fraud and loss: data and analytic tools“, ktorý organizovala Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) v spolupráci so španielskym útvarom AFCOS, pričom pozvaní boli aj zástupcovia útvarov AFCOS, resp. iných orgánov z vybraných členských štátov, aby okrem získavania nových poznatkov v oblasti merania podvodov tiež zdieľali svoje skúsenosti. Cieľom bolo najmä budovať kapacity vo vzťahu k téme merania podvodov v rámci relevantných aktérov pôsobiacich v oblasti boja proti podvodom v Španielsku, ako aj umožniť dialóg a výmenu skúseností s orgánmi z iných členských štátov.

Za slovenský útvar AFCOS bola prezentovaná praktická skúsenosť s vypracovaním metodiky pre vykazovanie štatistík o trestných činoch poškodzujúcich finančné záujmy EÚ (v zmysle článku 18 smernice (EÚ) 2017/1371 – tzv. PIF smernica), ktorá bola vytvorená v rámci koordinácie relevantných sieťových partnerov AFCOS v SR.

V súvislosti s bojom proti podvodom a korupcii zároveň vyzdvihli španielski zástupcovia dôležitosť efektívnych kontrol, ako aj prevencie (budovanie integrity verejných zamestnancov a odstraňovanie pocitu beztrestnosti).

Iné

V dňoch 02. 10. 2023 - 06. 10. 2023 sa pracovník sekcie kontroly ÚV SR zúčastnil v Prahe, Česká republika na školení: „**Basic Operational Analysis Training**“. Školenie bolo organizované OLAF-om v rámci balíka školení s názvom: „25th OLAF Digital Forensics and Analysts training“ a bolo určené pre zamestnancov orgánov zodpovedných za oblasť boja proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy EÚ a jeho cieľom bolo posilniť analytické zručnosti účastníkov. Financované bolo z programu UAFP.

V dňoch 24. 4. 2023 – 25. 4. 2023 sa zúčastnil vo Freiburgu (Nemecko) zamestnanec sekcie kontroly na **workshope s názvom: „ Protecting the EU’s financial interests: Workshop on recent legal anti-fraud research“**. Workshop organizoval OLAF v spolupráci s Max Planck Institute for study of Crime, Security and Law (MPI-CSL). Cieľom workshopu bolo oboznámiť účastníkov s aktuálnymi právnymi štúdiami realizovanými na tému OFZ EÚ, podporiť diskusiu v súvislosti s novými výzvami v oblasti OFZ EÚ, ako aj šíriť povedomie o inovatívnych aktivitách v tejto oblasti financovaných prostredníctvom programu Hercule III/Programu UAFP a umožniť interakciu kľúčových členov z radov výskumníkov. Workshop bol zorganizovaný s finančnou podporou z UAFP.

2. Vzájomná spolupráca sieťových partnerov

2.1 Činnosť Riadiaceho výboru pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR

Riadiaci výbor pre OFZ EÚ v SR (ďalej len „RV“) schválil v sledovanom období formou per rollam nasledujúce materiály:

- *Dotazník OLAF - Správa o OFZ (PIF) 2022 (schválený RV dňa 30. 01. 2023),*
- *Odpovede k odporúčaniam EK vyplývajúcim zo Správy PIF za rok 2021: „Preparation of the Commission Report on the protection of the EU's financial interests - fight against fraud, 2021 (Staff Working Document: Follow-up of recommendations to the Commission report on the protection of the EU's financial interests – fight against fraud, 2020)“ (schválené RV dňa 30. 01. 2023),*
- *Ročná správa o nezrovnalostiach za rok 2022 (schválená RV dňa 27. 06. 2023),*
- *Zásady koordinácie kontrol a auditov sieťových partnerov AFCOS (schválené RV dňa 11.07.2023),*
- *Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ v Slovenskej republike za rok 2022 (schválená RV dňa 18. 12. 2023),*
- *Vyhodnotenie plnenia Komunikačného plánu k OFZ EÚ v SR, verzia 4.0 za rok 2021, v zmysle Prílohy č.1 Komunikačného plánu (schválené RV dňa 18. 12. 2023).*

2.2 Činnosť pracovných skupín pod RV

Pracovná skupina pre nezrovnalosti (ďalej len „PSPN“) v rámci svojej činnosti analyzovala a posudzovala otázky týkajúce sa identifikácie, vyhodnocovania problémových oblastí, určovania a nahlasovania nezrovnalostí na EK. Okrem toho sa v roku 2023 podieľala na príprave [Ročnej správy o nezrovnalostiach za rok 2022 \(ďalej len „Ročná správa“\)](#). Ročná správa obsahuje informácie o stave nezrovnalostí zaevidovaných v systémoch evidovania a nahlasovania nezrovnalostí (IMS, OWNRES), ktorými sa zasielajú hlásenia na OLAF, a ich analytické zhodnotenie v oblasti štrukturálnej a kohéznej politiky, Spoločnej poľnohospodárskej politiky a v oblasti tradičných vlastných zdrojov. Pokrýva tak príjmovú, ako aj výdavkovú časť rozpočtu EÚ. Ročná správa slúži tiež na identifikáciu problémov v oblasti nezrovnalostí. Podrobnejšie informácie sa nachádzajú v samotnej Ročnej správe (pozn.: pozri bližšie aj časť Zhrnutie a Záver správy). Ročná správa bola schválená RV formou per rollam dňa 27. 06. 2023 a následne bola zaradená na [rokovanie vlády SR dňa 26. 07. 2023](#) ako informatívny materiál, ktorý bol vzatý na vedomie. V rámci PSPN boli zdieľané aj pracovné dokumenty týkajúce sa oblasti nezrovnalostí, ako napríklad PIF správa 2022 s informáciami o najdôležitejších ukazovateľoch a trendoch v rámci EÚ z oblasti nezrovnalostí. Emailom zo dňa 14. 09. 2023 boli členovia Pracovnej skupiny pre nezrovnalosti v nadväznosti na žiadosť z OLAF-u požiadaní o postupné uzatváranie otvorených prípadov/nezrovnalostí z programového obdobia 2007-2013 za jednotlivé operačné programy. Dňa 02. 06. 2023 boli členovia PSK požiadaní o pripomienkovanie návrhu pripravovanej legislatívy vo vzťahu k nahlasovaniu nezrovnalostí.

Predmetom činnosti **Pracovnej skupiny pre komunikáciu (ďalej len „PSK“)** bolo vypracovanie vyhodnotenia plnenia Komunikačného plánu k OFZ EÚ v SR za rok 2022 a Výročnej správy o aktivitách sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ v SR za rok 2022. Členovia siete komunikátorov úradu OLAF (OAFCN) za SR - ONÚ OLAF, FR SR a GP SR plnili priebežne úlohy vyplývajúce z Akčného plánu siete OAFCN OLAF-u na rok 2023. Členovia PSK priebežne zverejňovali výročné správy za oblasť OFZ EÚ vydané na európskej a národnej úrovni (Výročná správa OLAF-u za rok 2022, PIF správa 2022 a Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ za rok 2022).

Pracovná skupina k článku 325 ZFEÚ sa v roku 2023 podieľala na príprave a vypracovaní dokumentu „Odpovede k Dotazníku OLAF – Správa o ochrane finančných záujmov (PIF) 2022“ a dokumentu „Odpovede k Odporúčaniam EK vyplývajúcim zo Správy PIF za rok 2021, Follow-up of recommendations to the Commission report on the protection of the EU’s financial interests – fight against fraud, 2021“. Oba dokumenty boli po ich schválení RV zaslané na OLAF.

Koordináčné stretnutie **Pracovnej skupiny pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti** sa konalo v júli 2023 na úrovni zástupcov sekcie auditu a kontroly MF SR (ďalej len „SAK MF SR“) a NKÚ SR k identifikovanej novej kolízii plánovaného auditu a neplánovanej kontroly na konkrétnom subjekte. V novembri 2023 sa konalo jedno z pravidelných pracovných stretnutí zástupcov SAK MF SR, ÚV SR a NKÚ SR. Medzi témy stretnutia patrila napr. výmena informácií k odstráneniu prípadných kolízií kontrol a auditov vyplývajúcich z návrhov plánov MF SR, ÚV SR a NKÚ SR, o výsledkoch vybraných kontrol/vládnych auditov, o vybraných koordinovaných podnetoch doručených na SAK MF SR, ÚV SR a NKÚ SR. V júli 2023 bol schválený aktualizovaný dokument **„Zásady koordinácie kontrol a auditov sieťových partnerov AFCOS“, verzie 6.0.** (ďalej len „zásady koordinácie“) v zmysle článku 6 ods. 5 Štatútu Riadiaceho výboru pre OFZ EÚ v SR formou per rollam. Aktualizácia zásad koordinácie (verzia 6.0) súvisela s prístupím nových členov do siete AFCOS, resp. zmenou ich názvu alebo vznikom nového úradu. Aktualizáciou boli taktiež zapracované skúsenosti z doterajšej aplikačnej praxe, a to najmä zmeny termínov predkladania dokumentov v rámci koordinácie plánov auditov a kontrol.

3. Činnosť odboru Národný úrad pre OLAF a ostatných sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ

3.1 Činnosť ONÚ OLAF

ONÚ OLAF je organizačným útvarom ÚV SR zriadeným na sekcii kontroly. Jeho poslaním je plniť úlohy súvisiace so zabezpečovaním OFZ EÚ v SR prostredníctvom koordinácie prípravy a realizácie legislatívnych, administratívnych a operatívnych činností a spolupráce medzi všetkými zainteresovanými národnými inštitúciami a EK, vrátane potrebných komunikačných a vzdelávacích aktivít.

3.1.1 Kontrolná činnosť

ÚV SR v rozsahu svojej pôsobnosti vymedzenej osobitnými predpismi vykonáva podľa § 2 ods. 3 zákona Národnej rady SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov **kontrolu na účely OFZ EÚ vrátane kontroly procesu poskytovania a využívania finančných prostriedkov EÚ** .

V roku 2023 boli vykonané **3 kontroly v 3 kontrolovaných subjektoch** (PPA, MV SR a MPSVR SR ako RO/SO). Z toho 2 kontroly, vykonané na základe Zamerania kontrolnej činnosti ÚV SR na rok 2023, boli začaté a ukončené v roku 2023 a 1 kontrola bola začatá v predchádzajúcom období. Kontroly boli zamerané na postupy RO/SO pri poskytovaní a využívaní finančného príspevku z fondov EÚ. Zároveň v roku 2023 boli zo strany ONÚ OLAF začaté ďalšie 3 kontroly, ktoré ku koncu roka 2023 neboli ukončené. Pri 2 ukončených kontrolách v roku 2023 bol vypracovaný Protokol o výsledku kontroly, nakoľko v kontrolovaných subjektoch boli zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov EÚ a SR, riadiacej dokumentácie resp. interných predpisov, ku ktorým prijali kontrolované subjekty adekvátne opatrenia. Pri 1 ukončenej kontrole začatej v predchádzajúcom období bol vypracovaný Záznam o kontrole, nakoľko kontrolou neboli identifikované porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov ani interných predpisov vydaných na ich základe.

Príklady kontrolných zistení v rámci vykonaných kontrol:

- Nedostatky pri výbere odborných hodnotiteľov – nepreukázanie vylúčenia konfliktu záujmov pri odborných hodnotiteľoch;
- Nedostatky pri uzatváraní zmluvného vzťahu s prijímateľom – nesprávne zazmluvnenie výšky NFP upravenej na základe výsledku VO;
- Nedostatky pri odbornom hodnotení – formálne schválenie hodnotenia druhým vyhodnocovateľom v KL;
- Nedostatky pri kontrole ŽoP – autorizovanie neoprávnené zníženej sumy na preplatenie pri administratívnej finančnej kontrole ŽoP, nedostatočný výkon a nedostatočný/chýbajúci záznam z výkonu administratívnej finančnej kontroly ŽoP;
- Nedostatky pri kontrole VO – nezohľadnenie výsledku VO pri korekcii oprávnených výdavkov a následnom zazmluvnení;
- Nedodržanie lehôt, napr. na výber ŽoNFP, na vydanie Rozhodnutia o schválení ŽoNFP, na zaslanie návrhu Zmluvy o poskytnutí NFP, na výkon administratívnej finančnej kontroly ŽoP, na výkon kontroly VO, na výkon formálnej a vecnej kontroly žiadosti o zmenu Zmluvy o poskytnutí NFP, na zaslanie návrhu dodatku k Zmluve o poskytnutí NFP, na výkon kontroly monitorovacej správy;
- Nedostatky v rámci zmenového konania – chýbajúce vyjadrenie súhlasu/nesúhlasu s Oznámením menej významnej zmeny projektu a jeho oznámenie prijímateľovi;

- Nedostatky pri kontrolách v období udržateľnosti projektu - pri kontrole Oznámenia o plnení podmienok udržateľnosti projektu v období udržateľnosti projektu, pri ex post kontrole nedostatočné overenie splnenia zmluvných podmienok, pri ex post kontrole nedostatočné overenie splnenia bodovacieho (hodnotiaceho) kritéria overovaného v období udržateľnosti;
- Nesúlady postupov v riadiacej dokumentácii – rozdielna úprava predkladania Oznámenia o plnení podmienok udržateľnosti projektu.

3.1.2 Nahlasovanie nezrovnalostí na OLAF

Pravidelné nahlasovanie nezrovnalostí, ktoré sa v zmysle príslušných delegovaných a vykonávacích nariadení³ hlásia na OLAF, vykonáva ONÚ OLAF prostredníctvom systému IMS na základe dát získaných z ITMS/ITMS20214+. V súvislosti so zlepšením korektnosti vykazovania údajov v IMS pokračoval ONÚ OLAF aj v roku 2023 v spolupráci s MF SR na prepojení ITMS2014+ a IMS prostredníctvom importov/exportov. Cieľom prepojenia systémov ITMS2014+ a IMS je vyššia kvalita a úplnosť dát o nezrovnalostiach v IMS ako aj zjednodušenie a zefektívnenie procesu nahlasovania.

V roku 2023 bolo na OLAF zaslaných prostredníctvom IMS spolu **6 hlásení** za PO 2004 - 2006, **117 hlásení** za PO 2007 - 2013 a za PO 2014 - 2020 **464 hlásení (167 kvartálnych a 297 mesačných)**. Údaje podľa jednotlivých operačných programov (ďalej len „OP“) sa nachádzajú v tabuľkách nižšie.

PO 2004 - 2006:

Tabuľka č. 1

2004 - 2006	rok 2023										celkom
	1. štvrťrok		2. štvrťrok		3. štvrťrok		4. štvrťrok		spolu		
	kvartálne	mimo CO	kvartálne	mimo CO	kvartálne	mimo CO	kvartálne	mimo CO	kvartálne	mimo CO	
IS EQUAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IS INTERREG IIIA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JPD Cieľ 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JPD Cieľ 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ISPA/KF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OP ZI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SOP LZ	1	0	2	0	2	0	1	0	6	0	6
SOP PaRV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SOP PaS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
celkom	1	0	2	0	2	2	1	0	6	0	6

³ Napr.: delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1970, ktorým sa do nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 dopĺňajú osobitné ustanovenia k nahlasovaniu nezrovnalostí týkajúcich sa Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu; delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1971, ktorým sa do nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 dopĺňajú osobitné ustanovenia k nahlasovaniu nezrovnalostí týkajúcich sa Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 1848/2006; delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1973, ktorým sa do nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 514/2014 dopĺňajú osobitné ustanovenia k nahlasovaniu nezrovnalostí týkajúcich sa Fondu pre azyl, migráciu a integráciu a nástroja pre finančnú podporu v oblasti policajnej spolupráce, predchádzania trestnej činnosti, boja proti trestnej činnosti a krízového riadenia; vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1974, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 stanovuje frekvencia a formát správ o nezrovnalostiach, pokiaľ ide o Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Kohézny fond a Európsky námorný a rybársky fond; vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1977, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 514/2014 stanovuje frekvencia a formát správ o nezrovnalostiach, pokiaľ ide o Fond pre azyl, migráciu a integráciu, a o nástroj pre finančnú podporu v oblasti policajnej spolupráce, predchádzania trestnej činnosti, boja proti trestnej činnosti a krízového riadenia.

Zdroj: ONÚ OLAF

PO 2007 – 2013

Tabuľka č. 2

2007 - 2013	rok 2023										
	1. štvrťrok		2. štvrťrok		3. štvrťrok		4. štvrťrok		nové	akt.	spolu
	nové	akt.	nové	akt.	nové	akt.	nové	akt.			
OPIS	0	2	0	0	1	0	0	1	1	3	4
ROP	1	7	0	1	0	1	0	0	1	9	10
OP TP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OP BK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OP D	0	17	0	0	0	2	0	2	0	21	21
OP ŽP	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1
OP KaHR	0	9	1	4	0	0	0	1	1	14	15
OP V	5	3	0	0	0	1	0	1	5	5	10
OP VaV	1	3	0	2	0	0	0	2	1	7	8
OP ZaSI	0	4	0	5	1	7	0	15	1	31	32
OP Z	4	7	0	5	0	0	0	0	4	12	16
OP RH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PCS SR-ČR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PCS SR-AT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PCS PL-SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CBS SR HU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OP INTERACT II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
celkom:	11	52	1	17	2	11	1	22	15	102	117

Zdroj: ONÚ OLAF

PO 2014 - 2020:

Tabuľka č. 3

2023	1. štvrťrok				2. štvrťrok				3. štvrťrok				4. štvrťrok				nové	akt.	spolu
	nové	akt.			nové	akt.			nové	akt.			nové	akt.					
		I.	II.	III.		IV.	V.	VI.		VII.	VIII.	IX.		X.	XI.	XII.			
OP II	4	2	3	2	10	0	1	1	9	9	0	8	35	8	7	27	58	68	126
IROP	5	3	1	9	5	0	3	3	4	5	3	4	22	4	4	10	36	49	85
OP KŽP	1	1	2	1	12	1	1	2	7	4	12	8	30	8	2	13	50	55	105
OP TP	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4
OP LZ	1	5	7	7	2	6	7	4	0	14	8	11	14	11	14	21	17	115	132
OP Val	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EVS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	2
SK-AT	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	2
OP RH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SK-CZ	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5	3	8
INTERACT III	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
celkom:	11	11	14	19	29	7	17	12	20	33	23	31	107	31	27	72	167	297	464

Zdroj: ONÚ OLAF

3.1.3 Riešenie podaní verejnosti

ONÚ OLAF ako aj ostatní sieťoví partneri iniciujú opatrenia podnecujúce verejnosť k aktívnej účasti na nahlasovaní podozrení z nezrovnalostí a poškodzovania finančných záujmov EÚ v SR.

Verejnosť môže oznamovať tieto podozrenia v listinnej forme poštou a elektronicky prostredníctvom e-mailových adries nezrovnalosti@vlada.gov.sk a afcosr@vlada.gov.sk.

Informácie o spôsobe oznamovania podnetov s podozrením z nezákonnej činnosti pri čerpaní prostriedkov EÚ sú zverejnené aj [na webovom sídle ONÚ OLAF](#).

V priebehu roka 2023 bolo na ONÚ OLAF zaslaných **45 podnetov verejnosti** o podozreniach z poškodenia, resp. ohrozenia finančných záujmov EÚ v SR. Podnety boli riešené zo strany ONÚ OLAF priamo alebo v spolupráci s ostatnými partnermi siete AFCOS (napr. riadiacimi a sprostredkovateľskými orgánmi, ÚVO, NAKA a pod.)

Taktiež je možné nahlasovať podozrenia z podvodu [priamo OLAF-u](#) v Bruseli, a to listom alebo prostredníctvom [on-line systému OLAF-u pre anonymné oznamovanie podvodov](#) (tzv. Fraud Notification System).

3.1.4 Projekty zamerané na OFZ EÚ

ONÚ OLAF v roku 2023 pokračoval v implementácii jedného schváleného projektu z Operačného programu Technická pomoc a ďalší projekt realizovaný do konca roka 2022 riadne ukončil. Projekt pod názvom „**Zabezpečenie a koordinácia ochrany finančných záujmov EÚ III.**“, kód projektu 301011ADV6, bol zameraný na zabezpečenie implementácie systému OFZ EÚ v SR a boj proti podvodom.

V rámci aktivity Realizácia vzdelávacích a informačných aktivít sa v roku 2023 v Účelovom zariadení ÚV SR Hotel Bôrik v Bratislave uskutočnilo 9 prezenčných odborných školení v oblasti OFZ EÚ v SR.

Informácie o zrealizovaných školiacich aktivitách sú zverejnené na webovej stránke ONÚ OLAF: <https://www.olaf.vlada.gov.sk/29713/skoliace-aktivity-zrealizovane-v-roku-2023/>.

V rámci aktivity Činnosti spojené s realizáciou zasadnutí RV, jeho pracovných skupín a pracovných stretnutí so zástupcami OLAF-u a národných útvarov AFCOS sa 01. 12. 2023 v Účelovom zariadení Hotel Bôrik v Bratislave **uskutočnilo pracovné stretnutie zástupcov ONÚ OLAF s európskym prokurátorom JUDr. Jurajom Novockým a európskou delegovanou prokurátorkou JUDr. Renátou Ontkovičovou**. Predmetom stretnutia boli otázky spolupráce medzi EPPO a ONÚ OLAF a vzájomnej koordinácie pri odhaľovaní a vyšetrovaní podvodov.

Dňa 05. 12. 2023 RO OTP vzalo na vedomie menej významnú zmenu uvedeného projektu. Predmetom zmeny bolo zníženie rozpočtu o 21 497,00 EUR z dôvodu nedočerpania zvyšných finančných prostriedkov projektu. V zmysle platného Rozhodnutia o schválení ŽoNFP išlo o menej významnú zmenu projektu, ktorá nemala vplyv na dosiahnutie cieľov projektu, zmenu merateľných ukazovateľov a ani na dodržanie podmienok poskytnutia NFP.

Projekt pod názvom: „**Vzdelávanie oprávnených zamestnancov ÚV SR spolupracujúcich s OLAF-om v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ II.**“, kód projektu 301011W645, bol zameraný na špecifické

vzdelávanie oprávnených zamestnancov ÚV SR spolupracujúcich s OLAF-om v oblasti OFZ EÚ v SR, zvyšovanie ich odbornej kvalifikácie a zdokonaľovanie ich odborných vedomostí a praktických zručností.

3.2 Činnosť ostatných sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ

V nasledujúcej časti sú uvedené príklady činností, ktoré realizovali v roku 2023 v oblasti OFZ EÚ jednotliví sieťoví partneri.

3.2.1 NAKA

NAKA je útvarom Policajného zboru s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorý odhaľuje a vyšetroje trestné činy poškodzovania finančných záujmov EÚ podľa § 261, § 262 a § 263 Trestného zákona.

NAKA, v kontexte svojej pôsobnosti, spravuje e-mailovú schránku infoirg@minv.sk, slúžiacu zamestnancom orgánov verejnej správy na oznamovanie podozrení z protiprávnych konaní s trestnou relevanciou, ktoré by mohli negatívne zasiahnuť finančné prostriedky EÚ. Za rok 2023 NAKA evidovala 8 podnetov tohto druhu, čo je vyšší počet (+ 5 podnetov) v porovnaní s rokom 2022. Spôsob, akým sa NAKA s týmito podnetmi vysporiadala prehľadne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 4

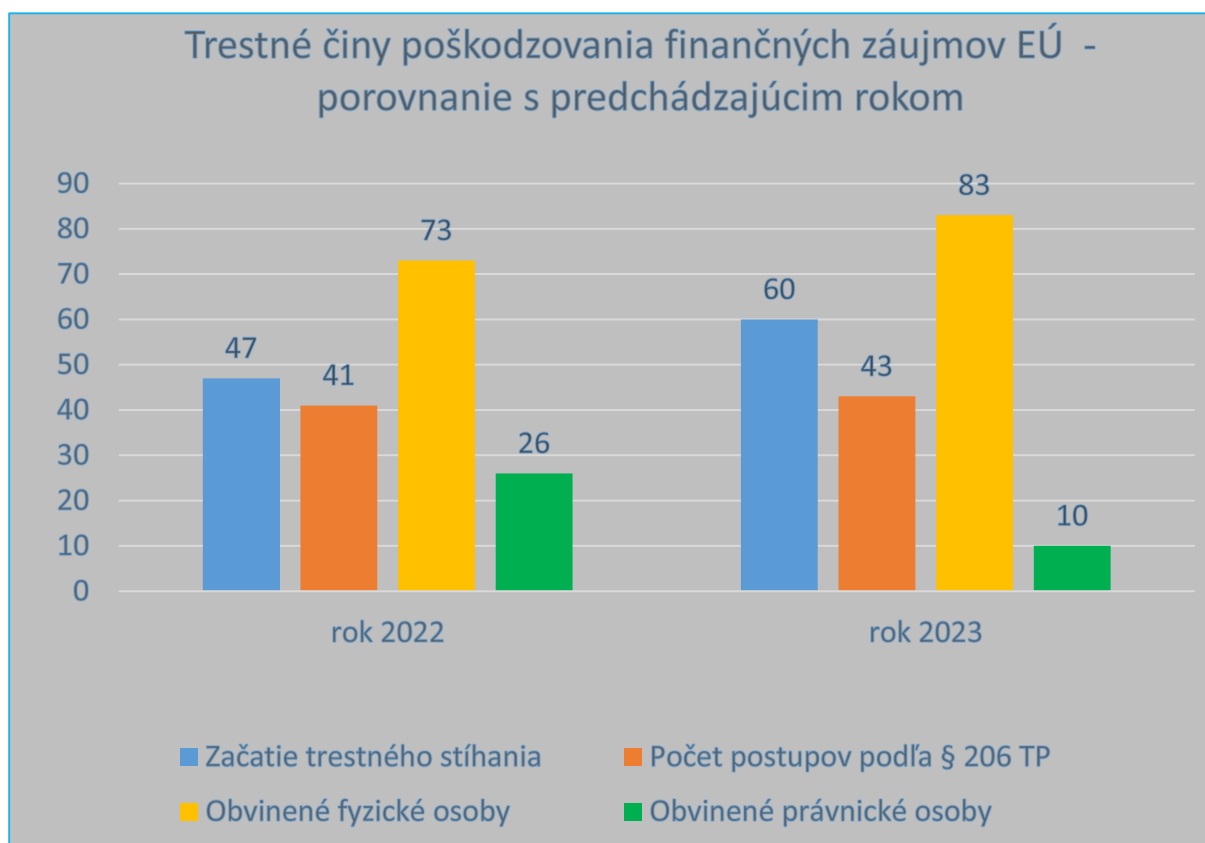
spravovaná e-mailová schránka infoirg@minv.sk	
POČET NAHLÁSENÝCH VECÍ (spolu)	8
z toho postúpené inému útvaru Policajného zboru	1
z toho aktuálne v štádiu preverovania	1
z toho ukončené po preverovaní bez podnetu na trestné stíhanie	2
z toho ukončené na podnet oznamovateľa (po doplnení informácií vylučujúcich podozrenie z protiprávneho konania oznamovateľom)	4

K niektorým štatistickým ukazovateľom v trestnom konaní:

NAKA v roku 2023 vo vyšetrovaní a skrátanom vyšetrovaní evidovala **60** (+13 v porovnaní s rokom 2022) postupov podľa § 199 Trestného poriadku, čo znamená začatie trestného stíhania; evidovala **43** (+ 2 v porovnaní s rokom 2022) postupov podľa § 206 Trestného poriadku, čo znamená počet vydaných rozhodnutí, ktorými bolo vznesené obvinenie konkrétnym fyzickým osobám a konkrétnym právnickým osobám. Za trestné činy poškodzovania finančných záujmov EÚ bolo vznesené obvinenie **83** (+ 10 v porovnaní s rokom 2022) **fyzickým osobám** a **10** (- 16 v porovnaní s rokom 2022) **právnickým osobám**. Výška škodlivého následku, ktorá bola zadokumentovaná v súvislosti s trestnými činmi poškodzovania finančných záujmov EÚ bola **10 740 153** EUR (v roku 2022 výška dosiahla hodnotu 15 515 283 EUR). Celkový nápad trestných vecí v roku 2023 bol **90**. Postupom podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, teda vydaním uznesenia o odmietnutí vecí, bolo ukončených **39** vecí.

NAKA Prezídia Policajného zboru	od 1. 1. 2023		do 31. 12. 2023	
Poškodzovanie finančných záujmov EÚ podľa § 261, § 262, § 263 Trestného zákona (nápad v roku 2023)	90			
§ 199 Trestného poriadku (začaté trestné stíhanie) – počet postupov, t. j. rozhodnutí vyšetrovateľa	60			
§ 206 Trestného poriadku (vznesené obvinenie) – počet postupov, t. j. rozhodnutí vyšetrovateľa	43			
Počet obvinených za trestné činy poškodzovania finančných záujmov Európskej únie	Fyzické osoby		Právnické osoby	
	83		10	
§ 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku – odmietnuté veci	39			
Zadokumentovaná škoda	10 740 153 EUR			

Zdroj: NAKA

Zdroj: NAKA

Trestné činy poškodzovania finančných záujmov EÚ

V spôsobe páchania trestných činov poškodzovania finančných záujmov EÚ definovaných v piatej hlave osobitnej časti Trestného zákona (§ 261, § 262 a § 263 Trestného zákona) neboli v roku 2023 zaznamenané výraznejšie zmeny v porovnaní z predchádzajúcimi obdobiami. Pri páchaní tohto druhu trestnej činnosti dochádza k predloženiu falšovaného, nesprávneho alebo neúplného dokladu poskytovateľovi finančných prostriedkov žiadateľom – potencionálnym páchatelom, najčastejšie štatutárnym orgánom právnickej osoby, príp. k použitiu už získaných prostriedkov z rozpočtu EÚ na iný účel, ako boli pôvodne určené/poskytnuté, čím dochádza k spôsobeniu sprenevery, resp. protiprávneho zadržania poskytnutých prostriedkov.

K páchaniu trestných činov poškodzovania finančných záujmov EÚ dochádza väčšinou v súbehu s trestným činom subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona. Toto vyplýva zo skutočnosti, že finančné prostriedky vo forme dotácií, príspevkov a podobne, sú príslušnými štátnymi orgánmi poskytované čiastočne z prostriedkov EÚ a čiastočne z prostriedkov ŠR SR. Skutková podstata trestného činu subvenčného podvodu tak postihuje protiprávne konania páchatelov, vzťahujúce sa na dispozíciu s časťou prostriedkov, poskytnutých zo ŠR (napr. ak páchateľ v žiadosti o príspevok zamlčí alebo uvedie hrubo skreslené či nepravdivé údaje, rozhodujúce pre samotné posúdenie žiadosti).

K páchaniu trestných činov poškodzovania finančných záujmov EÚ dochádza tiež v súbehu s trestným činom machinácií pri VO a verejnej dražbe podľa § 266 Trestného zákona v kontexte porušenia zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov. Konanie páchatel'ov v takýchto prípadoch spočíva v kontaktovaní osôb z prostredia vyhlasovateľa súťaže, s cieľom zabezpečiť si, oproti ďalším súťažiacim subjektom, zvýhodnené podmienky pri VO. Dokazovanie takto páchanej hospodárskej trestnej činnosti je mimoriadne zložité najmä z dôvodu, že ide spravidla o vnútorne uzavreté (korupčné) spolčenie osôb vopred dohodnutých na konaní v zhode pri nastavovaní podmienok pri VO s cieľom získať pre seba alebo iného finančný alebo iný majetkový prospech. Je prakticky nemožné tradičnými procesnými postupmi získať dôkazy o protiprávnom konaní páchatel'ov narážajúc najmä na neochotu svedkov poskytnúť dôkaz o takejto trestnej činnosti.

Ako možná prevencia sa javí sprísnenie kontroly zo strany poskytovateľa NFP pri jeho vyplácaní (napríklad výkonom priebežných kontrol realizovaných prác, použitých materiálov a pod.).

Poskytovanie prostriedkov zo zdrojov EÚ zároveň vytvára priestor pre korupčné konanie. „Spätné“ preukázanie takéhoto konania je však, bez aktívnej spolupráce niektorej z procesných strán, ako aj z dôvodu, že ide o vysoko kvalifikovanú trestnú činnosť, veľmi náročné.

Vo vyšetrovaní trestných činov poškodzovania finančných záujmov EÚ dozor v prípravnom konaní vykonával, v hodnotenom období, jednak Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR a tiež **EPPO**.

Postup pri trestnom stíhaní v príslušnosti EPPO

Trestné stíhanie vo veci v príslušnosti EPPO sa začína vždy rozhodnutím európskeho delegovaného prokurátora o začatí vyšetrovania spravidla podľa čl. 26 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (ďalej len „nariadenie o EPPO“). Lehota na začatie trestného stíhania je do piatich dní po doručení podania.

Následne v súlade s článkom 28 ods. 1 nariadenia o EPPO a § 230 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku európsky delegovaný prokurátor ukladá vyšetrovateľovi vykonávať samostatne vyšetrovacie úkony potrebné na náležité objasnenie trestnej veci.

V súlade s čl. 28 až 35 nariadenia o EPPO, je vyšetrovateľ ako orgán činný v trestnom konaní v zmysle Trestného poriadku oprávnený na vydanie procesných rozhodnutí, ktorých potreba vydania vznikne v priebehu vyšetrovania a sú pri nich splnené všetky podmienky na ich vydanie stanovené zákonom.

V prípade postupu podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku koná vyšetrovateľ samostatne, pričom o prípadnom opravnom prostriedku rozhoduje delegovaný prokurátor EPPO.

V roku 2023 bol spoločne s delegovanými prokurátormi EPPO dohodnutý postup, že v prípadoch, ak už delegovaný prokurátor vydal uznesenie o začatí trestného stíhania, avšak tam opísané konanie nepokrývalo trestnoprávne relevantné konanie všetkých na trestnom čine participujúcich osôb, vyšetrovateľ súčasne s uznesením podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vydal i uznesenie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku.

V zmysle čl. 35 nariadenia o EPPO konečné rozhodnutie v prípravnom konaní vo veciach v pôsobnosti EPPO je oprávnený vydať iba európsky delegovaný prokurátor.

V prípadoch v pôsobnosti Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR vo vzťahu k trestným činom poškodzujúcich finančné záujmy EÚ sa postupuje v intenciách Trestného poriadku, kde vyšetrovateľ po prijatí podania, ktoré neobsahuje podklady na postup v intenciách § 199 Trestného poriadku, toto dopĺňa o relevantné podklady. Hoci oznamovateľmi v jednotlivých prípadoch sú rôzne ministerstvá, štátne

úradu a verejnoprávne inštitúcie, v prevažnej miere v ich oznámeniach absentujú základné trestnoprávne relevantné skutočnosti. Uvedené má za následok nedodržanie stanovenej lehoty na začatie trestného stíhania, resp. ukončovať tieto prípady do 6 mesiacov od začatia trestného stíhania.

Vyšetrovanie tohto druhu trestnej činnosti je časovo náročné a vyžaduje si nielen vysokú odbornú pripravenosť policajtov, ale v mnohých prípadoch aj schopnosť vykonať príslušnú analýzu vo vzťahu k sprehľadneniu často zložitej štruktúry rôznych ekonomických vzťahov, personálnych vzťahov, finančných tokov, mailovej komunikácie a podobne.

Vo všeobecnosti boli pri dokumentovaní a vyšetrovaní trestných činov poškodzovania finančných záujmov EÚ identifikované tieto **modi operandi**:

- o prostriedky z EÚ vo forme dotácií poľnohospodárom prostredníctvom PPA žiadali aj také subjekty vykonávajúce poľnohospodársku činnosť, ktoré z dôvodu, že neobrábali (konkrétnu) pôdu, ku ktorej sa žiadosť o dotácie viazala, nemali právny vzťah k pôde, nespĺňali podmienky na ich priznanie, či už vo forme užívacieho vzťahu alebo vo vzťahu k podmienke obhospodarovania pôdy;
- finančné prostriedky EÚ mali byť použité na činnosť opatrovateľov pre seniorov, pričom títo nevykonávali stanovenú činnosť, t. j. prostriedky boli použité na iný ako stanovený účel;
- finančné prostriedky EÚ mali byť použité na samostatne zárobkovú činnosť, činnosť asistentov pre zdravotne postihnuté osoby, avšak boli použité na iný účel pričom povinná osoba nepredložila obligatórne doklady úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, resp. predložila falošné doklady, keďže k zmluvne viazanej činnosti nedochádzalo;
- žiadatelia o príspevok z prostriedkov EÚ v rámci realizácie konkrétneho projektu použili iné (lacnejšie) strojné zariadenia ako boli fakturované, t. j. došlo k značnému nadhodnoteniu dodaného tovaru;
- žiadatelia o poskytnutie príspevku z prostriedkov EÚ (najčastejšie štatutárnym orgánom právnickej osoby) predložili poskytovateľovi finančných prostriedkov falšované, nesprávne alebo neúplné doklady žiadateľom.

Vo všeobecnosti tak možno konštatovať, že prípady trestných činov poškodzovania finančných záujmov EÚ vyšetrované v pôsobnosti NAKA za rok 2023 **smerovali do troch základných oblastí**, ktoré boli identifikované už v predchádzajúcich obdobiach:

- (1) prostriedky EÚ poskytované príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na samostatnú zárobkovú činnosť ako priama podpora drobným podnikateľom na zriadenie a prevádzkovanie živnosti a podnikateľskej činnosti podľa zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov,
- (2) prostriedky EÚ poskytované na projekty, ktorým predchádza výzva poskytovateľa (ústredné orgány štátnej správy ako riadiace orgány pre OP, ustanovizne napojené finančnými vzťahmi na ich rozpočet, rozpočtové organizácie v ich zriaďovateľskej pôsobnosti) na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP,
- (3) prostriedky EÚ poskytované PPA, refundované z rozpočtu EÚ – priame podpory pre poľnohospodárov (jednoduchá platba na plochu) – podskupina bodu 2, ako aj ďalšie dotácie v súvislosti s výkonom poľnohospodárskej činnosti.

Pre každú z uvedených charakteristických oblastí možno určiť spôsob páchania trestnej činnosti.

Pri menej kvalifikovaných, resp. „jednoduchších“ formách páchania trestnej činnosti so spôsobenou škodou v rozsahu škody väčšej podľa Trestného zákona, páchatelia deklarujú svoj „predstieraný“ podnikateľský zámer, čím odôvodňujú potrebu poskytnutia príspevku, ale po jeho poskytnutí príspevok

použijú na iný účel, nezriedka pre vlastnú (súkromnú) potrebu. Toto následne zakrývajú rôznymi falošnými dokladmi. V niektorých prípadoch takéto subjekty zamýšľajú, resp. "predstieranú" podnikateľskú činnosť vôbec nevykonávajú.

Pri poskytovaní finančných prostriedkov z fondov EÚ na projekty v rámci výziev, ktoré vyhlasujú či už ministerstvá alebo nimi riadené organizácie ide o trestnú činnosť, ktorá je spáchaná kvalifikovanejším spôsobom, čoho následkom je časovo aj finančne náročné znalecké dokazovanie.

Na základe poznatkov zistených z trestno-procesnej praxe možno konštatovať, že časť finančných prostriedkov určených na schválené projekty nie je reálne preinvestovaná na samotnom projekte, ale na úhradu fakturovaných fiktívnych výkonov (napríklad poradenstva, reklamy, školení, vzdelávania a nákupov predraženého materiálu a tovaru) u subjektov, ktoré síce realizujú samotný projekt, ale okrem skutočne dodaných prác, technológií, tovarov, resp. služieb zároveň aj fiktívne fakturovali práce a služby, po úhrade ktorých sú finančné prostriedky vyberané a prerozdeľované pre zainteresované osoby, s ktorými majú prijímatelia NFP uzatvorené zmluvy o poradenstve. Spoločnosti, ktoré sa špecializujú na uvedenú oblasť, majú dlhodobu vytvorenú ucelenú systém cez poradenstvo pri príprave nadhodnoteného projektu, zabezpečenie schválenia projektu cez spriaznené osoby na príslušných riadiacich orgánoch, zabezpečenie VO s vopred dohodnutými víťaznými spoločnosťami. Majú pripravené subjekty, cez ktoré sú deklarované nepravdivé služby a výkony, pričom prostredníctvom zmlúv o poradenstve sú takto naakumulované finančné prostriedky presúvané k organizátorom a realizátorom uvedenej činnosti.

3.2.2 Úrad pre verejné obstarávanie

Cieľom ÚVO pod vedením predsedu Petra Kuboviča je budovanie odbornosti úradu, ktorý spraví z verejného obstarávania jednoduchý, efektívny a transparentný proces nákupov v prospech verejnosti.

V rámci otvorenej komunikácie, ktorá môže byť účinným nástrojom na zvyšovanie transparentnosti v oblasti verejných nákupov a zvyšovanie povedomia o správe verejných financií, **pripravil úrad v roku 2023 tieto aktivity:**

Úrad od začiatku roka **začal zverejňovať na svojej webovej stránke aktuálne rozhodnutia Súdneho dvora EÚ a rozhodnutia súdov SR** viažuce sa ku konkrétnym rozhodnutiam úradu tak, aby sa k predmetnej judikatúre dalo dostať jednoduchým spôsobom a bez časového oneskorenia. Formou dotazníka, ktorý slúžil ako prieskum s cieľom zmapovania názorov verejných obstarávateľov ohľadom zavedenia zmien v právnej úprave garantov, profesionalizácie a elektronizácie v Zákone o VO, získal úrad cenné informácie a spätnú väzbu od verejných obstarávateľov. ÚVO začal informovať hospodárske subjekty o významných obchodných príležitostiach a tendroch v rámci Jednotného trhu EÚ.

Ako jeden z dôležitých nástrojov, ktoré majú jednoduchou formou pomôcť verejným obstarávateľom a odbornej verejnosti lepšie sa orientovať v problematike zadávania zákaziek a vyvarovať sa prípadným chybám a nedostatkom v procese, **pripravil úrad prehľad výstupov úradu v zrozumiteľnej forme na týždennej báze.** V prehľade informuje o poznatkoch z metodickéj, ale aj dohľadovej kompetencie úradu, kde sa odborná verejnosť v jednoduchej a skrátenej forme dozvie o činnosti úradu v predchádzajúcom týždni. Zverejňovanie prehľadu výstupov má predovšetkým metodický a prevenčný charakter. Prehľad taktiež na konkrétnych príkladoch z praxe priblíži v zjednodušenej podobe verejnosti agendu, ktorú úrad kompetenčne zastrešuje.

Odborná diskusia so slovenskými, ako aj zahraničnými odborníkmi formou diskusií, konferencií a spoločných podujatí priniesla mnoho poznatkov a získanie nových skúseností. Problematika centralizácie verejných nákupov, plánované legislatívne zmeny v oblasti zadávania zákaziek, diskusie o rôznych procesoch VO a zdieľanie dobrej praxe každej krajiny vníma úrad ako dôležité poznatky na nastavovanie stratégií VO.

Rokovanie s podpredsedom EK M. Šefčovičom

Predseda ÚVO Peter Kubovič dňa 26. 10. 2023 uskutočnil v Bruseli rokovanie s podpredsedom EK Marošom Šefčovičom.

Témou bolo VO ako neoddeliteľná súčasť čerpania eurofondov. Peter Kubovič **predstavil stratégiu rozvoja VO v kontexte potreby zrýchlenia čerpania eurofondov s rešpektovaním transparentnosti procesov obstarávania**. Maroš Šefčovič vyjadril podporu návrhu na odstránenie národného goldplatingu či zriadeniu centrálnych obstarávacích jednotiek na úrovni VÚC, ako aj myšlienke využívať príklady dobrej praxe z partnerských krajín. Podpredseda EK zdôraznil, že reformy musia rešpektovať európske právo, aby neohrozili čerpanie európskych zdrojov.

Obr. 3 Rokovanie predsedu ÚVO Petra Kuboviča s podpredsedom EK Marošom Šefčovičom, 26. 10. 2023, Brusel

Od roku 2020 sa úrad, v spolupráci s MIRRI SR a MF SR, aktívne podieľal na príprave **nového konceptu sprostredkovateľského orgánu** tak, aby sa zaviedol systém umožňujúci vykonávať kontroly VO projektov financovaných z prostriedkov fondov EÚ na nové programové obdobie 2021-2027 **v rámci Programu Slovensko** na jednom mieste. **Zámerom** novej schémy výkonu kontroly **bolo** zjednodušenie, zrýchlenie a celkové zefektívnenie čerpania európskych finančných prostriedkov za súčasného zníženia chybovosti v kontrolách realizovaných sprostredkovateľským orgánom. **V máji 2023 bola uzatvorená zmluva o poverení na vykonávanie časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom, ktorou sa kontrola predmetných VO presunula z MIRRI SR na ÚVO v postavení „sprostredkovateľského orgánu“, a ktorá by mala napomôcť stabilizácii procesu kontroly VO pri čerpaní eurofondov.**

3.2.3 Protimonopolný úrad SR

PMÚ SR plní úlohy v oblasti ochrany a podpory **hospodárskej súťaže** a tiež vykonáva úlohy koordinátora pomoci v SR, a teda zabezpečuje ochranu hospodárskej súťaže aj v oblasti **štátnej pomoci**. PMÚ SR aj v roku 2023 v rámci plnenia zákonom zverených úloh uskutočnil aj aktivity, ktorými prispel k OFZ EÚ v SR.

Presadzovanie pravidiel hospodárskej súťaže

PMÚ SR v minulom roku **vydal 4 rozhodnutia**, ktorými sankcionoval celkovo 14 podnikateľov za **porušenie pravidiel hospodárskej súťaže**, konkrétne za kartelové dohody, ktoré dotknutí podnikatelia uzatvorili **v súvislosti s VO, verejnými súťažami alebo obdobnými súťažami (financovanými z prostriedkov EÚ** či iných verejných prostriedkov SR). Uvedené kartelové dohody medzi podnikateľmi odhalil PMÚ SR v oblastiach:

- výstavby a sprevádzkovania elektrického zariadenia,
- dodania gastrotechnologického zariadenia,
- dodania technológií pekárenského priemyslu a
- kontroly a údržby trasy elektrického NN vedenia.

PMÚ SR uložil dotknutým podnikateľom pokuty v celkovej výške viac ako 8 mil. EUR a 12 z podnikateľov zakázal zúčastňovať sa vo VO počas 1 roka alebo 3 rokov. Pri stanovení výšky pokuty a doby zákazu účasti vo VO zohľadnil žiadosti o účasť na **programe zhovievavosti**, ako aj o **urovnanie**, ktoré mu predložili niektorí účastníci kartelových dohôd.

Z pohľadu PMÚ SR je dôležité odhaľovať protizákonné dohody vo VO, obchodných verejných súťažiach alebo obdobných súťažiach. PMÚ SR pokladá takéto porušenia zákona za obzvlášť závažné a škodlivé, keďže v ich dôsledku môže dochádzať napr. **k vyšším cenám zákaziek hradených z verejných zdrojov. Ambíciu odhaľovať kartelové dohody a protisúťažné praktiky vo VO, ale i zvyšovať povedomie o škodlivosti takýchto protisúťažných praktík komunikoval verejnosti aj predseda PMÚ SR Juraj Beňa**, či už počas niekoľkých rozhovorov so zástupcami rôznych médií alebo v rámci príspevkov na konferenciách a zasadnutiach na Slovensku i v zahraničí.

V priebehu minulého roka PMÚ SR v tlačových správach a pri rôznych príležitostiach upriamoval pozornosť verejnosti na **možnosť účastníkov kartelových dohôd využiť program zhovievavosti a inštitút urovnania**, pretože v prípade uplatnenia týchto nástrojov im PMÚ SR môže uložiť nižšiu, resp. miernejšiu sankciu, alebo ich od nej úplne oslobodiť. Zároveň podnikatelia môžu touto formou spolupráce s PMÚ SR byť nápomocní pri odhalení protisúťažných praktík. K téme uplatňovania programu zhovievavosti vystúpila aj **zástupkyňa PMÚ SR na zasadnutí pracovnej skupiny OECD** vo Francúzsku, kde **prezentovala príspevok PMÚ SR o budúcnosti efektívnych programov zhovievavosti a pokroku v odhaľovaní a odrádzaní od kartelov**. [Príspevok PMÚ SR](#) je dostupný na webovom sídle OECD. Počas [diskusie za okrúhlym stolom na uvedenú tému](#) poukázala najmä na vývoj legislatívy a praxe PMÚ SR a ich vplyv na počet žiadostí o zhovievavosť.

PMÚ SR dňa 04. 10. 2023 zorganizoval **medzinárodnú konferenciu „Aktuálne trendy v práve hospodárskej súťaže“**, ktorej jednou z hlavných tém bolo ukladanie **zákazu účasti vo VO ako sankcie za protisúťažné praktiky vo VO (tzv. bid rigging praktiky)**. Takýto zákaz je jedným z nástrojov, ktorými PMÚ SR presadzuje a vynucuje dodržiavanie súťažných pravidiel a ukladá ho podnikateľom, ktorí sa dopustili kartelovej dohody vo VO. Hostia v diskusnom paneli na uvedenú tému (konkrétne - zástupcovia OECD, Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska a PMÚ SR) pred účastníkmi konferencie najprv vymedzili tento inštitút z hľadiska právnej úpravy, vysvetlili jeho presadzovanie, ako aj formy, prínos, riziká spojené s jeho uplatňovaním a napokon naznačili možné smerovanie jeho uplatňovania v budúcnosti. Konferencia sa pre takmer 150 zástupcov a zástupkyň viacerých inštitúcií, organizácií, spoločností v SR a v krajinách EÚ stala vynikajúcou príležitosťou na prediskutovanie najaktuálnejších otázok a výziev s odborníkmi v práve hospodárskej súťaže.

Obr. 5 Hostia sa na medzinárodnej konferencii PMÚ SR „Aktuálne trendy v práve hospodárskej súťaže“ zaoberali aj témou súvisiacou s VO

Medzinárodná spolupráca

PMÚ SR pokladá za dôležité ďalej posilňovať **medzinárodnú spoluprácu** s úradmi na ochranu hospodárskej súťaže, navzájom si vymieňať skúsenosti a osvedčené postupy či neformálne prediskutovať **aktuálne otázky týkajúce sa hospodárskej súťaže a zlepšovania jej úrovne**. Minulý rok predseda PMÚ SR dňa 18. 04. 2023 podpísal **memorandum o regionálnej spolupráci PMÚ SR s orgánmi hospodárskej súťaže v 9 krajinách Európy**. V zmysle memoranda budú národné orgány hospodárskej súťaže **podporovať a posilňovať regionálnu spoluprácu pri presadzovaní práva hospodárskej súťaže a rozvíjaní politiky hospodárskej súťaže**. V súlade s podpísaným memorandom najvyšší predstavitelia orgánov hospodárskej súťaže počas dvoch dní diskutovali za okrúhlym stolom. Okrem predsedu reprezentovala PMÚ SR riaditeľka odboru legislatívno-právneho a zahraničných vzťahov PMÚ SR Michaela Nosa. Odbornými skúsenosťami a názormi prispeli do diskusie, ktorá sa týkala spoločných tém, najmä plánu práce v zmysle memoranda či výziev na najbližšie obdobie. Okrúhly stôl bol venovaný aj diskusii a výmene skúseností z oblasti prioritizácie prípadov a vymáhania súťažného práva, externých tlakov na orgány hospodárskej súťaže, ako aj inštitucionálneho zabezpečenia, budovania a stabilizácie personálnych zdrojov.

Obr. 6 Predstavitelia orgánov hospodárskej súťaže strednej a východnej Európy uzatvorili memorandum o regionálnej spolupráci

Záujem pokračovať v dlhodobej intenzívnej vzájomnej spolupráci medzi PMÚ SR a **partnerským úradom v Českej republike** Úradom pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) vyjadril predseda PMÚ SR Juraj Beňa za účasti riaditeľky odboru legislatívno-právneho a zahraničných vzťahov PMÚ SR Michaely Nosy dňa 30. 03. 2023 počas prvej svojej **pracovnej návštevy** od jeho nástupu do funkcie. Predstavitelia PMÚ SR

diskutovali s predsedom ÚOHS Petrom Mlsnom a podpredsedom ÚOHS Kamilom Nejezchlebom predovšetkým o aktuálnych a spoločných **témach v oblasti hospodárskej súťaže**. V rámci diskusie sa dotkli aj aktuálnej témy **stúpajúcich cien potravín** v oboch krajinách a zároveň si vymenili skúsenosti a poznatky ohľadom **možností a nástrojov úradov na ochranu hospodárskej súťaže**, ktorými by mohli prispieť k zmierneniu tohto negatívneho trendu.

Obr. 7 Predstavitelia PMÚ SR absolvovali pracovnú návštevu partnerského úradu v Českej republike. Prediskutovali spoločné aktuálne otázky a výzvy v oblasti presadzovania práva hospodárskej súťaže.

Koordinácia štátnej a minimálnej pomoci

PMÚ SR je koordinátorom pomoci vo vzťahu ku všetkej štátnej a minimálnej pomoci poskytovanej na území SR, bez ohľadu na odvetvie (t. j. koordinuje aj pomoc poskytovanú pre oblasť poľnohospodárstva a rybnárstva, ktoré sú v iných členských štátoch často z pôsobnosti koordinátora pomoci vylúčené) a zdroje financovania (t. j. **koordinuje pomoc poskytovanú výlučne zo štátneho rozpočtu, ako aj pomoc spolufinancovanú z fondov EÚ, Plánu obnovy a odolnosti a pod.**).

V rámci svojich kompetencií PMÚ SR napr. **vypracováva stanoviská k schémam pomoci**, vrátane ich **dodatkov**, ako aj k **opatreniam pomoci ad hoc**, z hľadiska **dodržiavania pravidiel EÚ pre pomoc**. V roku 2023 PMÚ SR **vydal 52 záväzných stanovísk k schémam štátnej pomoci a dodatkom k schémam štátnej pomoci a 38 záväzných stanovísk k schémam minimálnej pomoci a dodatkom k schémam minimálnej pomoci**. V rámci **opatrení pomoci ad hoc** vydal **6 záväzných stanovísk k štátnej pomoci ad hoc a 33 záväzných stanovísk pre minimálnu pomoc ad hoc**.

Okrem toho PMÚ SR uskutočnil **kontroly poskytnutia minimálnej pomoci** u poskytovateľov pomoci a zistil niekoľko porušení pravidiel v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci. V správnych konaniach vydal **6 rozhodnutí** a v nich **uložil pokutu** celkovo 6 inštitúciám (vykonávateľom schém pomoci) **za porušenie povinnosti stanovenej zákonom o štátnej pomoci (zákon č. 358/2015 Z. z.), ktorá sa týka včasného, úplného a presného zaznamenania údajov o poskytnutej štátnej pomoci a minimálnej pomoci do centrálného registra (IS SEMP)**. Sankcionované inštitúcie zaznamenali nesprávne alebo neúplné údaje, alebo ich zaznamenali po uplynutí zákonnej lehoty. Celková výška pokút, ktoré PMÚ SR v roku 2023 uložil za porušenie povinnosti v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci dosiahla takmer 2 800 EUR. Uložené pokuty sú právoplatné.

PMÚ SR tiež zabezpečuje **metodickú a konzultačnú činnosť**, ako aj **šírenie informácií v oblasti pomoci**. Vypracováva súhrnnú správu o poskytnutej štátnej pomoci za predchádzajúci kalendárny rok. V legislatívnej oblasti najmä **zabezpečuje spoluprácu s EK pri príprave právne záväzných aktov EÚ pre pomoc**, vypracováva **stanoviská k návrhom právnych predpisov SR z hľadiska dodržiavania pravidiel EÚ pre pomoc** a zastupuje slovenské orgány na **Poradnom výbore pre štátnu pomoc**.

3.2.4 Finančné riaditeľstvo SR

KÚFS a Centrum komunikácie a podpory FR SR zabezpečujú spoločne s ostatnými sieťovými partnermi každoročne vyhodnocovanie plnenia komunikačných aktivít v rámci Komunikačného plánu k OFZ EÚ v SR s cieľom zvyšovania povedomia a zabezpečenia publicity a informovania o problematike OFZ EÚ v SR.

Pokiaľ ide o posilňovanie a zefektívňovanie spolupráce a výmenu skúseností medzi partnermi siete AFCOS pri identifikácii nových podôb poškodzovania finančných záujmov EÚ a prijímanie zodpovedajúcich opatrení, na plnení tejto úlohy participuje najmä zástupca KÚFS, ktorý je súčasne členom PSK a členom siete komunikátorov OLAF-u pre boj proti podvodom – OAFCN. Riadi sa pokynmi OLAF-u a na úrovni EÚ spolupracuje s inými partnermi siete AFCOS.

FR SR pravidelne vyhodnocuje a aktualizuje rizikové profily prostredníctvom automatizovanej národnej profilácie za účelom eliminácie rizika porušovania colných predpisov v súvislosti s dovozom, vývozom a tranzitom tovaru.

KÚFS v súvislosti s podvodnými konaniami poškodzujúcimi finančné záujmy EÚ v rámci vyšetrovacích kompetencií vyšetrovateľa finančnej správy v zmysle vecnej príslušnosti vyšetrovateľa FS SR (§ 10 ods. 8 Trestného poriadku) vyhodnocuje a vedie štatistiku v súvislosti s trestnými stíhaniami porušenia colných predpisov v súvislosti s § 254 Trestného zákona, kde tiež s účinnosťou od 01. 06. 2021 začal činnosť EPPO, ktorý v zmysle jeho vecnej príslušnosti prebral vedenie trestného konania. Predmetné štatistiky týkajúce sa vyšetrovania daných vecí KÚFS vyhodnocuje v pravidelných intervaloch.

V roku 2023 sa aktivity FS v komunikácii sústredili najmä na informovanie o legislatívnych zmenách, daňových novinkách, o zmenách v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine a uplatňovaní sankčných opatrení prijatých zo strany EÚ, v oblasti zavedenia nových colných informačných systémov, colných rozhodnutí a povinností pri prepravách tovaru, ktorý je predmetom spotrebných daní či úpravách kritérií k indexu daňovej spoľahlivosti za rok 2023. Medzi najčastejšie komunikované témy v roku 2023 patrilo aj pašovanie a záchyty tovaru (pozri tabuľka nižšie).

Tabuľka č. 4

Ekasa + VRP + ERP	229
Výber daní a cla	1 373
Pašovanie a záchyty	996
iné	713
Podozrivé subjekty	312
Únik daní	50
Daňové raje	8
Fejky na charitu	17

Spoločné colné operácie

V roku 2023 sa FS SR podieľala na nasledujúcich spoločných colných operáciách:

BELLEROPHON, NOXIA, EMPACT IPCCGC OA 3.8, DEMETER IX a EMPACT/EUROPOL, v ktorých hral významnú úlohu OLAF. Operácia Noxia, koordinovaná OLAF-om, sa uskutočnila na jar 2023 a zamerala sa na hlbokomorské kontajnery v prístavoch EÚ a Ázie s cieľom zabrániť pašovaniu nebezpečných látok ako nezákonný odpad, nelegálne pesticídy, cigarety, tabak a iných nezákonných výrobkov (napr. batérie, oblečenie, herné konzoly atď.). Operáciu NOXIA podporili Europol a Svetová colná organizácia (WCO). Operácia Bellerophon sa týkala obchádzania režimu 4200 (prepustenie do voľného obehu), obchádzania DPH, colných platieb – dovoz z Číny a Hong Kongu do EÚ: textil, obuv, tašky, hračky. Operácia DEMETER sa týkala nelegálneho cezhraničného pohybu nebezpečných odpadov kontrolovaného Bazilejským dohovorom ako aj plynov poškodzujúcich ozónovú vrstvu a iné plyny kontrolované podľa Montrealského protokolu.

Projekt realizovaný z programu UAFP EK/OLAF zo strany FS SR

FS SR sa v roku 2023 zapojila do výzvy programu UAFP/EUAF dvoma žiadosťami o grant a to jednou v časti „Technická pomoc“ a jednou v časti „Školenia, konferencie, výmeny zamestnancov a štúdie“, pričom úspešná bola žiadosť o grant na školenie. Grantová zmluva na projekt školenia bola podpísaná vo februári 2024.

Informácie o projekte:

Projekt „Medzinárodné školenie pre colníkov zamerané na boj proti podvodom v oblasti spotrebných daní – minerálne oleje, tabak (cigarety) a výsledovateľnosť tabakových výrobkov používaním systému Track & Trace“ (kód projektu 101140611 — SK-2023-TRAINET)

V rámci projektu sa uskutoční päťdňové medzinárodné školenie zamerané na boj proti podvodom v oblasti spotrebných daní z cigariet, tabaku a minerálnych olejov a výsledovateľnosť tabakových výrobkov používaním systému Track & Trace s cieľom prispieť k zvýšeniu efektívnosti mobilného colného dohľadu a daňového dozoru a reagovať na nové trendy v páchaní podvodov v oblasti spotrebných daní (tabak, cigarety, minerálne oleje). Konanie školenia je predbežne plánované na október 2024 za účasti zástupcov krajín V4 a Lotyšskej republiky. Projekt sa bude realizovať od marca 2024 do februára 2025. Na projekt bol pridelený grant vo výške 43 573,00 EUR (80% z rozpočtu projektu bez DPH).

V roku 2023 sa iné projekty z programu EUAF (ani Hercule III.) vo FS SR nerealizovali.

3.2.5 Slovenská informačná služba

SIS, v rozsahu svojich oprávnení, získavala a zákonom ustanoveným príjmom poskytovala informácie zamerané na ochranu hospodárskych záujmov. Jedna z hlavných oblastí v oblasti ochrany hospodárskych záujmov, ktorej SIS venuje pozornosť, je OFZ EÚ. Aj v priebehu roka 2023 boli zo strany SIS získavané, vyhodnocované a odstupované spravodajské poznatky týkajúce sa páchania hospodárskej kriminality prostredníctvom porušovania platnej legislatívy v procesoch čerpania dotácií z fondov EÚ, ako aj pri obstarávaní tovarov a služieb financovaných zo ŠR SR.

Zo strany SIS boli identifikované viaceré prípady porušenia platných pravidiel získavania, pridelovania a čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ, ako aj ŠR SR. K uvedenému, podľa získaných informácií, malo dochádzať okrem iného prostredníctvom manipulácie vyhlásených VO na dodávku stavebných prác.

Boli získané informácie poukazujúce na podvody pri čerpaní NFP z fondov EÚ a ŠR SR v oblasti ochrany životného prostredia, kedy boli účelovo založenými obchodnými spoločnosťami, občianskymi združeniami a neziskovými organizáciami fakturované fiktívne, resp. predražené práce. V prípade vyššie uvedeného čerpania finančných prostriedkov pre oblasť životného prostredia malo ísť o najzávažnejšie formy subvenčných podvodov, **nakoľko boli páchané organizovaným spôsobom v spojení so štátnou správou SR.**

SIS informovala aj o plytvaní s finančnými prostriedkami v prostredí jedného z ministerstiev, kde mali byť realizované VO, z ktorých niektoré boli úmyselne značne nadhodnotené, prípadne ich realizácia bola priamo nepotrebná.

SIS ako člen RV sa podieľa na jeho činnosti predovšetkým vo forme spoluúčasti na tvorbe a pripomienkovaní dokumentov a plnením svojich trvalých úloh, ktoré SIS vyplývajú zo zákona č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v platnom znení a z Národnej stratégie OFZ EÚ v SR.

3.2.6 BSK

RO PS INTERACT III aktívne participuje na zdieľaní informácií, napr. prostredníctvom pravidelného predkladania informácií o implementácii programu, príp. účasťou na relevantných školeniach, kde je tiež priestor na výmenu skúseností. RO PS INTERACT III taktiež aktívne participuje na vypracovávaní podkladov do správ o OFZ EÚ, ktoré predkladá ONÚ OLAF.

4. Školiace aktivity ONÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov

4.1 ONÚ OLAF

V roku 2023 ÚV SR prostredníctvom ONÚ OLAF zorganizoval v spolupráci s partnermi siete AFCOS, v zmysle plnenia úloh vyplývajúcich z Národnej stratégie OFZ EÚ v SR a v súlade so schváleným Plánom vzdelávania na rok 2023, pre pracovníkov štátnej a verejnej správy **18 celodenných prezenčných školení zameraných na teoretické a praktické otázky OFZ EÚ.**

Školenia uskutočnené v 2. polroku 2023 boli zorganizované v spolupráci so sekciou plánu obnovy ÚV SR **a boli určené špecificky pre zamestnancov národnej implementačnej a koordinačnej autority (ďalej len NIKA) a vykonávateľov Plánu obnovy a odolnosti SR.**

Priame náklady na zabezpečenie vzdelávacích aktivít v 1. polroku 2023 boli refundované v rámci projektu OP TP „Zabezpečenie a koordinácia ochrany finančných záujmov EÚ III.“, náklady na zabezpečenie vzdelávacích aktivít v 2. polroku 2023 boli hradené z projektu OP EVS „Budovanie implementačnej štruktúry pre implementáciu mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti“.

Informácie o zrealizovaných školiacich aktivitách sú zverejnené [na webovej stránke ONÚ OLAF](#).

ONÚ OLAF zasielal mesačne vopred ponuku pripravovaných školení nielen partnerom siete AFCOS, ale aj NIKA a vykonávateľom Plánu obnovy a odolnosti SR, a zároveň ju zverejňoval na webovej stránke ÚV SR, **čím významne prispel k širokej informovanosti pracovníkov štátnej a verejnej správy o možnostiach vzdelávania sa v oblasti OFZ EÚ.**

Dňa 18. 12. 2023 boli členovia RV informovaní o schválenom „Pláne vzdelávania v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR na rok 2024“, ktorý bol zostavený na základe ich zaslaných návrhov tém, lektorov a odporúčaní na vzdelávacie aktivity od partnerov siete AFCOS.

Témami školení boli:

- Zákon o finančnej kontrole a audite – vybrané oblasti spolu s príkladmi z praxe
- Riadenie rizík podvodov vo vzťahu k finančným prostriedkom EÚ
- Zmeny zákona o verejnom obstarávaní v roku 2022 a ich dopady
- Odhaľovanie podvodného konania pri čerpaní prostriedkov EÚ a Princíp "follow the money" a jeho využitie v rámci vedených operatívnych a trestných konaní
- Ochrana finančných záujmov EÚ z pohľadu Finančnej správy SR
- Výber vzorky pre overenie oprávnenosti výdavkov pre začiatok
- Európska prokuratúra - jej pôsobnosť a postup v slovenských podmienkach
- Výber vzorky pre overenie oprávnenosti výdavkov
- Skúsenosti z výkonu vládnych auditov - vybrané témy
- Pravidlá ochrany hospodárskej súťaže – protisúťažné praktiky vo verejnom obstarávaní
- Pravidlá a podmienky poskytovania štátnej pomoci a minimálnej pomoci
- Systém implementácie Plánu obnovy a odolnosti
- Odhaľovanie podvodného konania pri čerpaní prostriedkov EÚ a Finančná spravodajská jednotka Prezídia PZ – postavenie a úlohy

Fotogaléria:

Obr. 8

Dňa 21. 03. 2023 sa uskutočnilo v účelovom zariadení ÚV SR Hotel Bôrik v Bratislave školenie na tému „Zmeny zákona o verejnom obstarávaní v roku 2022 a ich dopady“. Predmetom školenia boli zmeny v postupoch zadávania zákaziek, zmeny v revízných postupoch a profesionalizácia, ďalšie zmeny zákona a následná diskusia.

Obr. 9

Dňa 16. 10. 2023 sa uskutočnilo v účelovom zariadení ÚV SR Hotel Bôrik v Bratislave školenie zamerané na tému „Výber vzorky pre overenie oprávnenosti výdavkov“. Školenie sa týkalo štatistickej teórie a výberu vzorky, predstaveniu jednotlivých štatistických a neštatistických metód výberu vzorky – teoretická časť a praktická časť, vyhodnotenia vybranej vzorky a formulovania záveru, vrátane ukážky a praktického nácviku výberu vzorky samotnými účastníkmi školenia.

Obr. 10

Školenie „Systém implementácie Plánu obnovy a odolnosti“, ktoré sa konalo dňa 23. 11. 2023, v účelovom zariadení ÚV SR Hotel Bôrik, Bratislava, bolo zamerané na predstavenie východísk pre vykonávanie Plánu obnovy a odolnosti SR, výber prijímateľov, monitorovanie, kontrolu a OFZ EÚ.

Obr. 11

Školenie „Odhaľovanie podvodného konania pri čerpaní prostriedkov EÚ a Finančná spravodajská jednotka Prezídia PZ – postavenie a úlohy“ dňa 27. 11. 2023, v účelovom zariadení ÚV SR Hotel Bôrik v Bratislave bolo zamerané na predstavenie činnosti a postupov NAKA pri odhaľovaní podvodného konania pri čerpaní prostriedkov EÚ, vrátane detailného popisu konkrétneho príkladu z praxe.

4.2 Ostatní sieťoví partneri

4.2.1 Úrad pre verejné obstarávanie

ÚVO každoročne pripravuje množstvo školení pre odbornú verejnosť formou online alebo prezenčne. Školenia organizovala Sekcia metodiky a vzdelávania. Na školeniach sa v roku 2023 sa na **225 školeniach** zúčastnilo **8935 účastníkov**.

Zoznam školení ÚVO a počty účastníkov v roku 2023:

Tabuľka č. 5

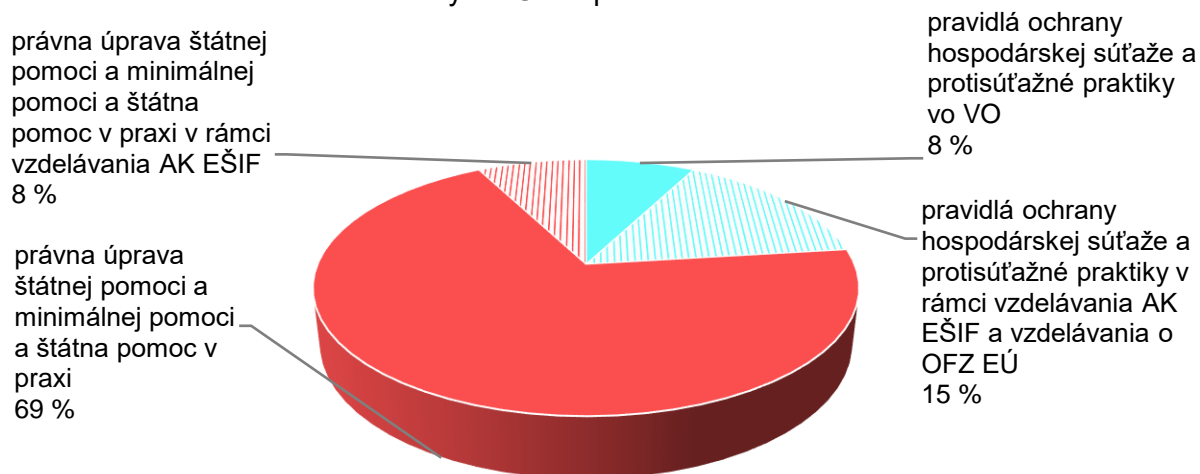
Názov školenia	Počet školení	Počet účastníkov
Zákazka s nízkou hodnotou	46	1276
Najčastejšie porušenia zákona o VO	30	1146
Eforms - Zákazka s nízkou hodnotou	8	1110
Súhrnné správy	23	780
Eurofondové verejné obstarávanie	7	448
Dynamický nákupný systém	15	419
Zmeny v zmysle novely	10	400
Zmena zmluvy	15	384
Konflikt záujmov	10	264
Elektronická platforma	8	258
Rozdelenie predmetu zákazky	11	234
Novinky týkajúce sa programového obdobia 2021 - 2027	1	210
Jesenná Medzinárodná Konferencia ÚVO	1	190
Centrálne verejné obstarávanie	2	175
Eforms - Referencie, súhrnné správy, Najčastejšie otázky	1	139
Konferencia „Centralizácia verejných nákupov“,	1	127
Zákon o VO pre hospodárske subjekty	5	126
Školenie pre prijímateľov grantov EHP a Nórska	1	120

Riadenie cenového rizika a cenové doložky v praxi - eLearning	1	90
Najčastejšie nedostatky a najvýznamnejšie riziká vo verejnom obstarávaní	1	84
Eforms – Podlimitné zákazky	1	74
Základy verejného obstarávania	1	72
Verejná správa na ceste k udržateľnosti (MŽP a SAŽP)	1	69
Školenie z ekonomie verejného obstarávania I.	3	67
Ekonomia verejného obstarávania I.	3	61
Skutočne zdravá škola - Zelené obstarávanie potravín	1	61
Zelené a inovatívne verejné obstarávanie	1	60
Workshop o správnom aplikovaní zákona o VO	1	58
Základy MEAT kritérií pre začiatočníkov	2	58
Príklady z praxe v oblasti MEAT kritérií	2	57
Sociálne verejné obstarávanie (pre registrované sociálne podniky)	2	48
Zadávanie zákaziek prostredníctvom Dynamického nákupného systému (DNS)	1	40
Základy verejné obstarávania a najčastejšie porušenia zákona o VO	1	36
Profesionalizácia	1	32
Základy MEAT kritérií pre začiatočníkov pre kľúčových VO	1	32
Workshop O zodpovednom verejnom obstarávaní	1	31
Príklady z praxe v oblasti MEAT kritérií	1	26
Príklady z praxe v oblasti MEAT kritérií pre kľúčových VO	1	26
Zelené verejné obstarávanie vo vybraných projektových skupinách / RC Nitra/	1	17
Základy VO (pre žiadateľov finančných prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti)	1	16
Zelené verejné obstarávanie	1	14
SPOLU:	225	8935

4.2.2 Protimonopolný úrad SR

PMÚ SR aj v roku 2023 zorganizoval a lektorsky viedol vzdelávacie aktivity, na ktorých sa zúčastnili zástupcovia viacerých inštitúcií štátnej a verejnej správy. Ich obsahové zameranie je znázornené nasledujúcim grafom:

Školiace aktivity PMÚ SR podľa obsahového zamerania

Obr. 12 PMÚ SR lektorsky viedol školiace aktivity obsahovo zamerané na dve oblasti, pričom niektoré sa uskutočnili v súlade s centrálnymi plánmi vzdelávania

Zástupcovia PMÚ SR ako lektori viedli **2 školiace aktivity podľa Centrálného plánu vzdelávania AK EŠIF** na daný rok. Ich hlavnými témami boli:

- pravidlá ochrany hospodárskej súťaže a protisúťažné praktiky vo VO – webinár sa uskutočnil dňa 13. 04. 2023 pre takmer 20 účastníkov,
- štátna pomoc v aplikačnej praxi – webinár sa uskutočnil dňa 13. 09. 2023 pre takmer 50 účastníkov.

Zástupcovia PMÚ SR lektorsky viedli aj **1 školiacu aktivitu podľa Plánu vzdelávania o OFZ EÚ v SR** na daný rok. Témou školenia boli pravidlá ochrany hospodárskej súťaže a kartelové dohody vo VO a školenie sa uskutočnilo dňa 30. 10. 2023 pre vyše 40 účastníkov.

Zástupcovia PMÚ SR tiež ako účastníci absolvovali niekoľko vzdelávacích aktivít súvisiacich s fondmi EÚ, ktoré sa uskutočnili v zmysle vyššie uvedených plánov vzdelávania.

Ďalšie vzdelávacie aktivity

Nad rámec uvedených centrálnych plánov vzdelávania zástupcovia PMÚ SR lektorsky viedli aj ďalšie vzdelávacie aktivity.

Dňa 22. 06. 2023 viedli **školenie na tému „Ochrana hospodárskej súťaže z pohľadu miest a obcí“**, obsah ktorého zamerali na potreby a záujmy miest a obcí SR. Pozornosť účastníkov upriamili na pravidlá hospodárskej súťaže a protisúťažné dohody, ku ktorým môže dôjsť pri predkladaní ponúk do verejných obstarávaní. **Poukázali aj na konanie miest a obcí, ktoré PMÚ SR posudzuje ako možné protiprávne konanie – ide o prípady, keď zjavne podporujú alebo zvýhodňujú určitého podnikateľa, alebo iným spôsobom obmedzujú hospodársku súťaž.**

Počas uplynulého roka zástupcovia odboru štátnej pomoci PMÚ SR viedli aj **ďalších 9 školení** zameraných na výklad pravidiel **v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci** či **praktických workshopov** podľa požiadaviek jednotlivých poskytovateľov pomoci, resp. vykonávateľov schém pomoci.

Úspešným podujatím bol **workshop „Novinky v oblasti štátnej pomoci“**. PMÚ SR ho zorganizoval dňa 30. 11. 2023 v spolupráci so Zastúpením EK na Slovensku. Témy podujatia tiež zamerali predovšetkým na potreby poskytovateľov pomoci. Zástupkyňa z EK prezentovala aktuálne novinky z legislatívy v oblasti štátnej pomoci a hovorila aj o skúsenostiach s uplatňovaním dočasného krízového a prechodného rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva. Zástupkyňa odboru štátnej pomoci PMÚ SR predstavila aktívnu metodickú činnosť PMÚ SR, ktorý má postavenie koordinátora pomoci.

Obr. 13 Workshop „Novinky v oblasti štátnej pomoci“, zorganizovaný dňa 30. 11. 2023 v spolupráci so Zastúpením EK na Slovensku

4.2.3 Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR

V roku 2023 odbor AK EŠIF v spolupráci s PMÚ SR pokračoval v realizácii voliteľného **dištančného kurzu Rizikové indikátory**, ktorým aj naďalej chce prispieť k lepšej orientácii v oblasti rizikových indikátorov možnej kolúzie vo VO. Administratívne kapacity sa tak mohli detailne oboznámiť s povahou každého rizikového indikátora, vrátane spôsobu vyhodnotenia jeho relevancie na základe detailných charakteristík a špecifik príslušného indikátora. Cieľom PMÚ SR v prípade realizácie uvedenej vzdelávacej aktivity bolo dosiahnutie výrazného zníženia počtu nerelevantných podnetov, ktoré v minulosti významne obmedzili jeho schopnosť koncentrovať svoje kapacity na prípady s predpokladom odhalenia a preukázania protisúťažnej koordinácie uchádzačov v rámci VO súvisiacich s čerpaním prostriedkov z EŠIF. Od septembra 2021, kedy bol uvedený kurz opäť spustený do prevádzky, v rámci školiaceho informačného manažérskeho systému IS LMS, sa na ňom zúčastnilo celkovo **133 účastníkov**.

Školenie **Úvod k pravidlám ochrany hospodárskej súťaže - protisúťažné praktiky vo VO** (webinár) bolo realizované v spolupráci s PMÚ SR a absolvovalo ho **16** administratívnych kapacít. Bolo zamerané na právo na ochranu hospodárskej súťaže, právny rámec, Protimonopolný úrad SR – postavenie, oblasť pôsobnosti a právomoci, sankcie za porušenie ustanovení zákona o ochrane hospodárskej súťaže, všeobecne k dohodám obmedzujúcim súťaž a ku kartelovým dohodám. **Obsiahnutá bola tiež téma ako dohody a indície protisúťažného správania v procese verejného obstarávania - praktické príklady.**

V rámci Centrálného plánu vzdelávania pre administratívne kapacity (ďalej len „AK“) boli v roku 2023 tiež realizované vzdelávacie aktivity s názvom **Kontrola verejného obstarávania projektov financovaných z EŠIF - časť II**, kde boli v rámci prevencie prezentované príklady z praxe a to najčastejšie z pohľadu porušenia zákona o VO. V roku 2023 sa na 2 zrealizovaných školeniach s uvedenou tematikou zúčastnilo **50 účastníkov**.

V rámci školenia **Kontrola verejného obstarávania projektov financovaných z EŠIF - časť I** (webinár) bolo vyškolených **29 AK**. Vzdelávacia aktivita bola zameraná na kontrolu VO podľa Systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020 a Jednotnej príručky k procesu a kontrole verejného

obstarávania/obstarávania: prvá ex-ante kontrola, druhá ex-ante kontrola, ex-post kontrola, kontrola a procesné pravidlá. Tiež na overovanie hospodárnosti, **konflikt záujmov v procese VO**, spolupráca s PMÚ SR a možné porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže.

V rámci dvoch školení s názvom **Vybrané zistenia z výkonu auditov**, formou webinára bolo v roku 2023 preškolených **74 účastníkov**. Školenie bolo zamerané na právny rámec/legislatívu EÚ (všeobecné nariadenie EP a Rady EÚ č. 1303/2013 a ďalšie) a základné právne predpisy SR, ďalšie relevantné právne predpisy v súvislosti s vládny auditom (zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších a ďalšie), základné definície a pojmy pre vládny audit a audity EK a EDA, najzávažnejšie a najčastejšie nedostatky identifikované orgánom auditu v rámci auditu operácii (nedostatky identifikované orgánom auditu v oblasti VO, overovania hospodárnosti, nedostatky predstavujúce porušenie finančnej disciplíny), **podvody, kolúzne konanie a konflikt záujmov** (rizikové indikátory, podnety, konzultácie) a podvody, kolúzne konanie a konflikt záujmov identifikované audítormi EK a EDA.

4.2.4 Ministerstvo financií SR

Sekcia auditu a kontroly MF SR

V roku 2023 boli odborom ONÚ OLAF v rámci Plánu vzdelávania v oblasti OFZ EÚ na rok 2022 zrealizované **2 školenia** na tému Zákon o finančnej kontrole a audite, **4 školenia** na tému Metódy výberu vzorky, **1 školenie** na tému Skúsenosti z výkonu vládnych auditov – vybrané témy. Vzdelávacie aktivity boli určené pre partnerov siete AFCOS. Lektormi školení boli zamestnanci **SAK MF SR**.

V roku 2023 boli odborom AK EŠIF v rámci CPV zrealizovaných **2 školenia** na tému Finančná kontrola vykonávaná v rámci EŠIF – teória a prax s počtom účastníkov 70, **2 školenia** s témou Vybrané zistenia z výkonu auditov s počtom účastníkov 74, **1 školenie** na tému Finančné a nefinančné nedostatky identifikované v rámci vykonaných auditov a ich dopad s počtom účastníkov 63, **2 školenia** na tému Skúsenosti z výkonu auditu finančných nástrojov a auditu účtov s počtom účastníkov 70 a **2 školenia** na tému Zjednodušené vykazovanie výdavkov s počtom účastníkov 75. Vzdelávacie aktivity boli určené pre RO/SO a iné orgány zapojené do implementácie EŠIF. Lektormi školení boli zamestnanci **SAK MF SR**.

SAK MF SR bolo v roku 2023 zrealizované **1 školenie** týkajúce sa najčastejších problémov vyskytujúcich sa pri aplikácii zákona o finančnej kontrole a audite zamerané na finančnú kontrolu, pričom bolo vyškolených 118 účastníkov, z toho 10 účastníkov za rezort MF SR. Lektorom školenia bol zamestnanec **SAK MF SR**.

Ďalej SAK MF SR zrealizovala:

- **1 školenie** na tému Vybrané zistenia z vládnych auditov s počtom účastníkov 103, z toho 8 účastníkov za rezort MF SR,
- **1 školenie** na tému Ukončovanie pomoci v PO 2014 - 2020, na ktorom bolo preškolených 115 účastníkov, z toho 10 účastníkov za rezort MF SR,
- **2 školenia** na tému Metodické usmernenie k výkonu vládneho auditu v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti s počtom účastníkov 30, z toho nebol žiadny účastník za rezort MF SR,
- **3 školenia** na tému Metodické usmernenie k výkonu vládnych auditov v rámci EŠIF, na ktorom bolo preškolených 149 účastníkov, z toho 5 účastníkov za rezort MF SR,

- **2 školenia** na tému Vybrané metodické usmernenia k výkonu vládneho auditu - MU č. 4 k overeniu špecifických oblastí: zjednodušené vykazovanie výdavkov – praktická časť, s počtom účastníkov 226, z toho 13 účastníkov za rezort MF SR,
- **3 školenia** na tému Prípadová štúdia: Predbežné posúdenie návrhu metodiky zjednodušovania vykazovania výdavkov, s počtom účastníkov 87, z toho nebol žiadny účastník za rezort MF SR,
- **1 školenie** na tému Audit účtov a záverečnej dokumentácie z pohľadu ukončovania pomoci v PO 2014 – 2020, s počtom účastníkov 94, z toho 6 účastníkov za rezort MF SR,
- **3 školenia** na tému Efektívne písanie správ z auditov, s počtom účastníkov 101, z toho 6 účastníkov za rezort MF SR,
- V spolupráci s lektorom Úradu vládneho auditu bolo zrealizované **1 školenie** na tému Zdieľanie skúseností z výkonu vládnych auditov a auditov EK vo vzťahu k plánu obnovy a odolnosti so zameraním na najzávažnejšie nedostatky/nezrovnalosti, na ktorom bolo preškolených 69 účastníkov, z toho 5 účastníkov za rezort MF SR,
- V spolupráci s lektorom **MF SR – sekcia medzinárodných vzťahov** **1 školenie** na tému Finančné nástroje a aplikačná prax, na ktorom bolo preškolených 70 účastníkov, z toho 7 účastníkov za rezort MF SR,
- **2 školenia** na tému Zákon č. 374/2004 Z. z. o pohľadávkach štátu (**lektor MF SR – sekcia legislatívna a majetkovoprávna**), na ktorom bolo preškolených 186 účastníkov, z toho 10 účastníkov za rezort MF SR,
- **1 školenie** na tému Porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. v teórii a rozhodovacej praxi (**lektor MF SR – samostatné oddelenie správneho konania**), na ktorom bolo preškolených 91 účastníkov, z toho 2 účastníci za rezort MF SR.

Všetky vzdelávacie aktivity boli určené pre orgány verejnej správy, vrátane orgánov zapojených do implementácie EŠIF.

Okrem vyššie uvedených školení **SAK MF SR** (externí lektori) zabezpečila pre orgány verejnej správy, vrátane orgánov zapojených do implementácie EŠIF **2 školenia** na tému **Audit informačných systémov pre auditorov verejnej správy**, ktorí nie sú špecialisti IT, s počtom 169 účastníkov, z toho 39 účastníkov za rezort MF SR, **1 školenie** na tému **Audit GDPR v orgánoch verejnej správy**, na ktorom bolo vyškolených 113 účastníkov, z toho 22 účastníkov za rezort MF SR, **2 školenia** na tému Aplikačné problémy pri uplatňovaní zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, na ktorom bolo vyškolených 204 účastníkov, z toho 17 účastníkov za rezort MF SR, **1 školenie** na tému Štátna pomoc a príklady dobrej praxe pri jej poskytovaní, s počtom účastníkov 96, z toho žiadny účastník z rezortu MF SR, **3 školenia** na tému Personálno-organizačný audit, z počtom účastníkov 203, z toho 46 účastníkov za rezort MF SR, **1 školenie** na tému Rámec COSO, s počtom účastníkov 113, z toho 39 účastníkov za rezort MF SR, **1 školenie** na tému Vybrané medzinárodne uznávané štandardy pre interný audit, s počtom účastníkov 99, z toho 18 účastníkov za rezort MF SR, **2 školenia** na tému Porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. v teórii a rozhodovacej praxi, s počtom účastníkov 78, z toho 2 účastníci za rezort MF SR, **2 školenia** na tému Príklady aplikácie zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách, s počtom účastníkov 167, z toho 14 účastníkov za rezort MF SR a **1 školenie** na tému Najčastejšie nedostatky a najvýznamnejšie riziká vo verejnom obstarávaní, s počtom účastníkov 84, z toho 1 účastník za rezort MF SR.

V roku 2023 boli odborom AK EŠIF (lektori **MF SR - CO**) zrealizované 2 školenia týkajúce sa problematiky nezrovnalostí a finančných opráv s počtom 51 účastníkov a 9 školení týkajúcich sa problematiky ukončenia programov financovaných zo ŠF, KF a ENRF na PO 2014-2020 pre RO/SO a iné orgány zapojené do implementácie EŠIF, pričom bolo preškolených 456 účastníkov.

V roku 2023 bolo zrealizované **MF SR – CO 1** interné školenie týkajúce sa nezrovnalostí a finančných opráv s počtom 5 účastníkov a 7 interných školení týkajúcich sa problematiky ukončenia programov financovaných zo ŠF, KF a ENRF na PO 2014-2020 s počtom 65 účastníkov.

5. Aktivity v oblasti informovanosti a zvyšovania povedomia o ochrane finančných záujmov EÚ

V tejto kapitole je uvedený prehľad aktivít sieťových partnerov v oblasti informovanosti a zvyšovania povedomia najmä ONÚ OLAF, FR SR/FS SR, NKÚ SR, PMÚ SR, MIRRI SR, MŠVVaŠ SR a pod.

5.1 ONÚ OLAF

Obr. 14 Deň Európy 2023, 9. máj 2023 Bratislava, Stará Tržnica

Deň Európy 2023

Dňa 09. 05. 2023 sa konalo v Starej tržnici v Bratislave jedno z hlavných podujatí v rámci osláv Dňa Európy 2023, na ktorom ONÚ OLAF prezentoval v spoločnom stánku s oddelením informovanosti a publicity ÚV SR tému OFZ EÚ a boja proti podvodom. Návštevníkov podujatia, medzi ktorými boli najmä žiaci základných a stredných škôl, ale aj široká verejnosť ONÚ OLAF informoval o svojej úlohe pri OFZ EÚ a boji proti podvodom, o OLAF-e, ako aj o možnostiach nahlasovania podozrení z nezrovnalostí a podvodov. Účastníci podujatia mali tiež možnosť zapojiť sa do súťažného kvízu, za čo boli odmenení cenami a boli im poskytnuté aj informačné materiály.

Organizátormi [osláv Dňa Európy 2023](#) v Bratislave bolo Zastúpenie EK na Slovensku, Kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku, Európsky orgán práce, Európska investičná banka, Európsky fond regionálneho rozvoja a Stará tržnica.

Obr. 15 Fotogaléria z Dňa Európy, 09. 05. 2023, Stará tržnica, Bratislava

5.2 OIP ÚV SR

Mladý Európan 2023

OIP ÚV SR taktiež participoval na príprave a realizácii vedomostnej súťaže "Mladý Európan". Partnerom súťaže je ÚV SR. Súťaž organizuje Zastúpenie EK na Slovensku spoločne s 10 regionálnymi informačnými centrami Europe Direct. Súčasťou súťažných otázok boli aj otázky o činnosti OLAF-u a ONÚ OLAF.

RoadTrip 2023

ÚV SR ako realizátor komunikačných a informačných aktivít o čerpaní štrukturálnych fondov ukončil v piatok 31. 03. 2023 v Žiari nad Hronom aktivitu pre študentov tretích ročníkov stredných škôl pod názvom Jarný RoadTrip 2023.

Cieľom Jarného RoadTripu 2023 bolo priblížiť mladým ľuďom problematiku financovania rozličných projektov financovaných z EŠIF v navštívenom regióne. Súčasťou prezentácií a otázok v kvíze boli aj otázky o činnosti OLAF-u a ONÚ OLAF.

5.3 Finančné riaditeľstvo SR

Komunikácia s FS SR je zabezpečená prostredníctvom vlastnej webovej stránky, na ktorej pravidelne informuje verejnosť o daňových aj colných otázkach, ktoré sú každodenne aktualizované. FS v roku 2023 zverejnila na svojej webovej stránke **celkovo 200 tlačových správ**.

FS SR pravidelne informuje o úspešných zásahoch a aktivitách v oblasti boja proti podvodom, ako aj o dodržiavaní platnej legislatívy v **externom newsletteri**, ktorý má viac ako 12 600 odberateľov. Vydáva tiež **interný časopis** pre svojich zamestnancov. Využíva **Facebook, Instagram, Linked-in a Youtube a verejnosť môže komunikovať s FS aj prostredníctvom infolinky, resp. call centra alebo elektronicky**. Emailová komunikácia je zvlášť pre colnú a zvlášť pre daňovú oblasť (všetky informácie aj postup komunikácie v konkrétnych oblastiach sú na webovej stránke FS SR), či prostredníctvom chatbotu FS Taxana. Taktiež využíva komunikačný kanál „Skype for business“.

S cieľom podporiť informovanosť zaviedla FS SR v roku 2021 **podcast s názvom FormalityStranou**, v ktorom sa venuje približovaniu práce príslušníkov a zamestnancov FS SR. Celkovo bolo nahratých a vydaných doteraz 26 dielov, v ktorých približovala FS SR prácu príslušníkov FS SR a ktoré boli zamerané na problematiku prínosu služobnej kynológie, prácu KÚFS, či prácu na východnej hranici s Ukrajinou v oblasti boja proti daňovým únikom a podvodom.

FS SR sa v minulom roku zúčastnila Dňa otvorených dverí v Národnej rade SR a zorganizovala dňa 23. 09. 2023 v Banskej Bystrici, tak ako každý rok, podujatie/prezentačnú akciu pre verejnosť pri príležitosti Národného dňa colníkov 2023. Na podujatí Na Námestí SNP v Banskej Bystrici predstavili colníci návštevníkom prácu príslušníkov finančnej správy. Podujatie otvorila naša čestná jednotka hlásením prezidentovi FS SR. Okrem prezentačných stánkov na témy ako CITES, spotrebné dane, história colníctva, falzifikáty, či kariéra predviedli kynológovia a kontrolná mobilná skupina aj dynamické ukážky zásahov voči páchatelom. Na podujatí pri boli ocenení aj výnimoční pracovníci FS SR a verejnosti boli distribuované propagačné materiály a informačné letáky k daňovým a colným povinnostiam.

Obr. 16 Deň colníkov, Banská Bystrica, 23. 09. 2023

Prijímanie informácií a podnetov od verejnosti je zabezpečené prostredníctvom e-mailovej adresy pokladnica@financnasprava.sk a pre sťažnosti týkajúce sa konania orgánov FS SR (podľa [zákona č. 9/2010 Z. z.](#)) slúži e-mailová adresa: staznosti@financnasprava.sk.

Verejnosť môže postúpiť informácie a podnety na KÚFS prostredníctvom e-mailovej adresy oskufs@financnasprava.sk alebo písomne na adresu:

Kriminálny úrad finančnej správy
Bajkalská 24
824 97 Bratislava
K dispozícii je aj spolpatnené telefónne číslo 02/58251311.

Podnety, týkajúce sa trestnej činnosti v oblasti DPH, spotrebných daní (tabak, cigarety, lieh, minerálne oleje), nezákonného dovozu, vývozu a tranzitu drog a nebezpečných materiálov, porušovania colných predpisov alebo práv duševného vlastníctva: [zelená linka](#): +421 (800) 110110.

5.4 Najvyšší kontrolný úrad SR

Webové sídlo NKÚ SR patrí k relevantným zdrojom informácií pre verejnosť. Kontrolný úrad ako otvorená inštitúcia sa snaží na pravidelnej týždennej báze zverejňovať aktuálne informácie týkajúce sa svojej činnosti a aj výsledkov jeho kontrol. V medziročnom porovnaní narástli všetky sledované ukazovatele. **Počet unikátnych návštevníkov** sa medziročne zvýšil na vyše **97-tisíc**, čo bol približne šesťpercentný nárast. Návštevníci na stránke urobili takmer 9 miliónov kliknutí a otvorili cez rok vyše 6,3 miliónov stránok. V týchto prípadoch ide asi o 30 % medziročný nárast.

NKÚ SR má na svojom webovom sídle [podstránku pod názvom Medzinárodná spolupráca – Ochrana finančných záujmov EÚ](#), kde zverejňuje informácie o odbore ONÚ OLAF, OLAF-e, vydávané výročné správy týkajúce sa OFZ EÚ na národnej aj európskej úrovni (OLAF-om a EK). Zároveň je na tejto podstránke k dispozícii aj informácia pre nahlasovanie podozrení z nezrovnalostí pri čerpaní prostriedkov EÚ spolu s uvedením príslušnej emailovej adresy. Na hlavnej stránke NKÚ SR má verejnosť k dispozícii odkaz na OLAF v rámci Dôležitých odkazov.

V roku 2023 sa týkal oblasti OFZ EÚ v súvislosti s bojom proti podvodom pri využívaní finančných prostriedkov EÚ **podcast NKÚ SR ctrl+A** [na tému informatizácie](#).

5.5 Úrad pre verejné obstarávanie

Metodicko-vzdelávacie materiály

ÚVO vydáva každý rok niekoľko materiálov vo forme metodických usmernení, vzdelávacích materiálov, infografík a časopisov. Tieto materiály a aktivity podporujú verejných obstarávateľov, obstarávateľov, aby pripravovali súťaže v súlade so zákonom o VO. Dodržiavanie zákona o VO sa tiež vzťahuje aj na **zákazky financované z európskych zdrojov**, preto je dôležité zvyšovanie povedomia a správny výklad procesov VO aj formou informačných materiálov. Tak isto je úrad nápomocný aj záujemcom, ktorí majú záujem zúčastňovať sa súťaží, prípadne ostatným osobám podieľajúcich sa na procesoch VO, aby sa vzdelávali formou týchto materiálov. Keďže úrad je proklientsky orientovaný, informácie pre záujemcov poskytuje v regiónoch formou poradenstva na mieru v Stálych pracoviskách úradu.

V roku 2023 vydal úrad niekoľko materiálov týkajúcich sa sociálneho a zeleného VO. Príručka metodiky na obstarávanie IKT techniky viac pokrokovým - agilným postupom ukazuje najväčšie výhody a úskalia VO či odporúčania od medzinárodných expertov z OECD. Aktualizácia metodickej príručky pre produktovú skupinu „Počítače, monitory, tablety a smartfóny,“ ktorú spoločne pripravili MŽP SR, SAŽP a ÚVO

vyplývala z dôvodu rýchleho vývoja a rozvoja v tejto produktovej skupine. Príručka obsahuje environmentálne charakteristiky pre produktovú skupinu počítače, monitory, tablety a smartfóny.

Úrad pripravil aj ďalšiu špecifickú príručku s názvom Vybrané sociálne hľadiská časť 3. Tá je zameraná na vyhradené zákazky, podporu udržateľného rozvoja a etické nákupy a taktiež na podporu znižovania administratívnej záťaže v procese VO.

Analýza a metodika najčastejších porušení zákona o VO, ktorú úrad vydal, sa zameriava na najčastejšie porušenia zákona o VO pri aplikácii inštitútu konfliktu záujmov a uzavretia zmluvy.

Emailová adresa na nahlasovanie nekalých praktík

Na adresu nezrovnalosti@uvo.gov.sk, ktorá slúži na nahlasovanie podozrení z nezrovnalostí vo VO vo vzťahu k OFZ EÚ, prišlo v minulom roku 2023 spolu **69 emailových správ**, z toho 24 správ bolo vyhodnotených ako relevantné podnety a boli preposlané na doriešenie na odbor dohľadu. Adresa je zobrazovaná priamo na úradnej webovej stránke Kontakty v časti Nahlasovanie podozrení: <https://www.uvo.gov.sk/kontakty/nahlasovanie-podozreni>.

Aktivita na sociálnych sieťach

Úrad v rámci informovanosti odbornej verejnosti využíva na poskytovanie informácií aj sociálne siete [Facebook](#), [LinkedIn](#) a video kanál na [YouTube](#). Na týchto sociálnych sieťach sú zverejnené záznamy z workshopov uskutočnených v roku 2023: „O zodpovednom verejnom obstarávaní“ a „O správnom aplikovaní zákona o verejnom obstarávaní“. Kompletný program jesennej konferencie ÚVO s medzinárodnou účasťou bol vysielaný prostredníctvom sociálnych sietí naživo v dvoch jazykových verziách – v slovenskom, ako aj anglickom jazyku.

5.6 Protimonopolný úrad SR

PMÚ SR upriamuje pozornosť na oblasť OFZ EÚ prostredníctvom svojho webového sídla www.antimon.gov.sk. PMÚ SR v [samostatnej sekcii](#) prezentuje spoluprácu medzi inštitúciami v oblasti OFZ EÚ, postup nahlasovania podozrení z nezrovnalostí pri čerpaní prostriedkov EÚ v SR a aktualizuje prehľad výročných správ vydaných v oblasti OFZ EÚ.

Zvyšovanie povedomia o pravidlách v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci patrí dlhodobo k hlavným prioritám PMÚ SR ako koordinátora pomoci na základe zákona o štátnej pomoci. Na tento účel sa v roku 2023 uskutočnilo **115 pracovných stretnutí s poskytovateľmi pomoci**, resp. vykonávateľmi schém pomoci a tiež **10 školení a praktických workshopov**, počas ktorých mohli so zástupcami PMÚ SR prekonzultovať otázky týkajúce sa poskytnutia pomoci a ozrejmiť si súvisiace skutočnosti.

Ďalšou oblasťou činnosti PMÚ SR vyplývajúcou zo zákona o štátnej pomoci je zabezpečovanie **metodickej a konzultačnej činnosti**. V roku 2023 PMÚ SR vybavil **312 žiadostí o konzultáciu** prostredníctvom všeobecnej informačnej e-mailovej adresy statnapomoc@antimon.gov.sk.

V ROKU 2023 PMÚ AKO KOORDINÁTOR POMOCI...

uskutočnil **115** stretnutí s poskytovateľmi pomoci/vykonávateľmi schém pomoci

zrealizoval **10** školení a praktických workshopov

vydal **52** záväzných stanovísk k schémam štátnej pomoci a ich dodatkom a **38** záväzných stanovísk k schémam minimálnej pomoci

vydal **6** záväzných stanovísk k štátnej pomoci ad hoc a **33** záväzných stanovísk pre minimálnu pomoc ad hoc

vybavil **312** žiadostí o konzultáciu prostredníctvom e-mailu

zverejnil na webovej stránke **168** informácií

PROTIMONOPOLNÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

ŠTÁTNA POMOC

Obr. 17 PMÚ SR prezentoval aktivity, ktorými v roku 2023 ako koordinátor pomoci zlepšoval verejné povedomie.

Koordinátor pomoci **pravidelne informuje širokú verejnosť, ako aj poskytovateľov pomoci, resp. vykonávateľov schém** o novinkách a aktuálnych informáciách v oblasti štátnej a minimálnej pomoci **prostredníctvom webovej stránky PMÚ SR www.antimon.gov.sk** vo forme tlačových správ - v roku 2023 zverejnil na webovej stránke **168 informácií**.

Koordinátor pomoci má tiež sieť **kontaktných osôb u poskytovateľov pomoci, resp. vykonávateľov schém pomoci, ktorým zasiela nové informácie v oblasti štátnej pomoci**.

Koordinátor pomoci svoje najdôležitejšie poznatky z aplikačnej praxe vydáva formou **metodických usmernení**. Publikuje ich na webovej stránke PMÚ SR, aby boli dostupné všetkým, ktorí sa stretávajú s aplikáciou pravidiel v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci v praxi.

V priebehu roka 2023 publikoval na webovej stránke nasledujúce [metodické usmernenia](#):

- **Vzor schémy minimálnej pomoci** podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1407/2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní EÚ na pomoc de minimis v platnom znení,
- **Vzor dodatku k schéme minimálnej pomoci,**
- **Revidované metodické usmernenie k definícii jediného podniku,**
- **Aktualizácia vzorov vyhlásení žiadateľa** k nariadeniam o poskytovaní minimálnej pomoci č. 717/2014, č. 1407/2013, č. 1408/2013 a č. 360/2012,
- **Aktualizácia vzoru testu štátnej pomoci,**
- **Vzor schémy štátnej pomoci** podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení.

PMÚ SR začiatkom roka 2024 a tiež v roku 2023 v tlačových správach podrobnejšie zhrnul svoje aktivity, ktoré v uplynulom období uskutočnil s cieľom zvyšovať povedomie o pravidlách pre poskytovanie štátnej pomoci a minimálnej pomoci.

Vo [vydaniach Súťažného spravodajcu](#) PMÚ SR štvrťročne zverejňuje najmä súhrn aktualít o svojej činnosti a diani v oblasti hospodárskej súťaže, štátnej a minimálnej pomoci v SR, ale aj v zahraničí.

Informáciu o vydaní výročnej správy o činnosti OLAF-u za rok 2022 uviedol vo vydaní svojho newslettera [Súťažný spravodajca č. 2/2023 na s. 21 \(PDF, 1659 kB\)](#).

5.7 Bratislavský samosprávny kraj

RO PS INTERACT III pravidelne zverejňuje tlačové správy o OFZ EÚ na svojej webovej stránke <https://bratislavskykraj.sk/urad-bsk/EURofondy-a-regionalny-rozvoj/program-spoluprace-interact/>:

- Ročná správa o nezrovnalostiach za rok 2022,
- 34. výročná správa o OFZ EÚ – Boj proti podvodom za rok 2022,
- Výročná správa OLAF-u za rok 2022,
- Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ v SR za rok 2022,
- Tlačové správy a oznamy týkajúce sa OFZ Európskeho úradu pre boj proti podvodom v Bruseli,
- Tlačové správy a oznamy týkajúce sa OFZ EÚ Odbor Národný úrad pre OLAF.

RO PS INTERACT III má zavedené postupy na oznamovanie podvodov, ako aj konfliktu záujmov, a to interne, ako aj Európskemu úradu pre boj proti podvodom. Zamestnanci RO, CO a ostatné subjekty, ktoré sú zapojené do implementácie PS INTERACT III (prijímateľ), prípadne verejnosť môžu oznamovať všetky podozrenia z nekalého konania. Oznámenie môže byť podané:

- a) listom;
- b) emailom na adresu kontrolor@region-bsk.sk;
- c) priamym linkom Nahlasovanie podvodov a nezrovnalostí prepojeným na ONÚ OLAF.

RO PS INTERACT III má nastavené kontrolné mechanizmy a systém predchádzania podvodov spôsobom, ktorý od začiatku implementácie dostatočne zabezpečuje elimináciu podozrení z podvodu.

RO PS INTERACT III každý rok, spravidla v mesiaci február vykonáva ročné hodnotenie rizík podvodov na úrovni programu spolupráce a na základe jej výsledkov pripraví v prípade potreby ročný akčný plán riadenia rizík podvodov.

Počas implementácie PS INTERACT III neboli zaevidované žiadne podozrenia z podvodu.

Každá zistená nezrovnalosť je zaevidovaná v systéme eMS a v súlade so Systémom riadenia a implementácie pre PS INTERACT III zaslaná na emailovú adresu co_nzr_INTERACTIII@mfsr.sk.

5.8 Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR

MIRRI SR na svojej webovej stránke <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/cko/ochrana-financnych-zaujmov-eu-v-sr/index.html> priebežne aktualizuje údaje a zverejňuje link na ONÚ OLAF a informáciu na zasielanie podozrení z nezrovnalostí spolu s komplexnou informáciou o sieti AFCOS.

V časti web stránky venovanej programu **IROP** je zverejnená informácia o oznamovaní podozrení z podvodov IROP <https://www.mirri.gov.sk/mpsr/irop-programove-obdobie-2014-2020/oznamovanie-podozreni-z-podvodov-irop/>.

Programy cezhraničnej spolupráce majú na webových stránkach zriadenú časť <https://www.sk-at.eu/nahlasovanie-podozreni-z-podvodov/>, kde je vysvetlené ako postupovať pri nahlasovaní podozrení z podvodu/korupcie/protispoločenskej činnosti v rámci programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko, a <https://www.sk-cz.eu/nahlasovanie-podozreni-z-podvodov/> pre Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika.

5.9 Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu SR

MŠVVaŠ SR⁴ má na svojom webovom sídle pre problematiku boja proti podvodom pri OFZ EÚ v SR zriadenú samostatnú záložku v časti **Fondy EÚ a Plán obnovy**. V roku 2023 boli všetky potrebné informácie týkajúce sa **OFZ EÚ v SR** za MŠVVaŠ SR rovnako ako prechádzajúce roky zverejňované na webovom sídle rezortu školstva, konkrétne na <https://www.minedu.sk/boj-proti-podvodom-pri-ochrane-financnych-zaujmov-eu-v-sr/>.

⁴ Od 01.02.2024 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR

6. Vydávanie tlačových správ

6.1 Odbor ONÚ OLAF

V roku 2023 bolo zo strany ONÚ OLAF vydaných celkovo **9 tlačových správ** na témy týkajúce sa OFZ EÚ. Tlačové správy sa týkali aktivít ONÚ OLAF, OLAF a EK v oblasti OFZ EÚ (napr. vydanie výročných správ na úrovni EÚ za oblasť OFZ EÚ a boja proti podvodom – Výročná správa OLAF za rok 2022, PIF správa 2022, ako aj na národnej úrovni Výročnej správy o aktivitách sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ v SR za rok 2022, o vypracovaní a schválení Ročnej správy o nezrovnalostiach za rok 2022, o pripravovaných školeniach o OFZ EÚ, o 10. zasadnutí vnútroštátnych koordinačných útvarov pre boj proti podvodom (útvary AFCOS) vo Vlniuse (Litva) a pod.). Tlačové správy sa nachádzajú tu: <https://www.olaf.vlada.gov.sk//tlacove-spravy-a-oznamy/>.

6.2 Ostatní sieťoví partneri

Tlačové správy týkajúce sa problematiky OFZ EÚ vydávali počas roku 2023 aj ďalší sieťoví partneri.

Na webovom sídle eufondy.sk a následne aj na facebooku @euuvsr (**OIP ÚV SR**) boli uverejnené tlačové správy a príspevky ohľadom vydania Výročnej správy OLAF-u a PIF správy EK:

<https://www.partnerskadohoda.gov.sk/olaf-minuly-rok-evidoval-podvody-a-nezrovnalosti-v-hodnote-177-miliardy-EUR/>,

<https://www.partnerskadohoda.gov.sk/vyrocnna-sprava-2022-vysetrovania-vedene-uradom-olaf-odhalili-podvody-a-nezrovnalosti-za-viac-ako-600-milionov-EUR/>,

<https://www.partnerskadohoda.gov.sk/EURopska-komisia-prijala-34-vyrocnu-spravu-o-ochrane-financnych-zaujmov-eu-boj-proti-podvodom-za-rok-2022/>.

PMÚ SR v jednej z tlačových správ zhrnul **súťažné problémy a možné porušenia zákona**, na ktoré počas uplynulého roka upozorňoval **orgány štátnej správy SR a samosprávy**. V [advokačných listoch](#) im vysvetľoval, že nimi pripravované alebo uplatňované legislatívy či regulačné opatrenia bránia alebo by v budúcnosti mohli brániť účinnej hospodárskej súťaži. Súčasne im zaslal svoje odporúčania na odstránenie súťažných problémov a zlepšenie konkurenčného prostredia, z ktorého prospech plynie všetkým občanom.

V priebehu minulého roka PMÚ SR v tlačových správach a pri rôznych príležitostiach upriamoval pozornosť verejnosti na **možnosť účastníkov kartelových dohôd využiť program zhovievavosti a inštitút urovnania**, pretože v prípade uplatnenia týchto nástrojov im PMÚ SR môže uložiť nižšiu, resp. miernejšiu sankciu, alebo ich od nej úplne oslobodiť. Zároveň podnikatelia môžu touto formou spolupráce s PMÚ SR byť nápomocní pri odhalení protisúťažných praktík.

PMÚ SR v zmysle spolupráce s ONÚ OLAF zverejnil na svojom webovom sídle www.antimon.gov.sk tlačové správy o vydaní **výročných správ** o [činnosti OLAF-u](#), tiež o [aktivitách sieťových partnerov pri OFZ EÚ v SR](#), ako aj o prijatí [výročnej správy EK o OFZ EÚ](#) za uplynulý rok. Informáciu o vydaní výročnej správy o činnosti OLAF-u za rok 2022 uviedol vo vydaní svojho newslettera Súťažný spravodajca č. 2/2023 na strane 21.

PMÚ SR vydal aj vlastné tlačové správy súvisiace s problematikou OFZ, avšak primárne nimi informoval o svojej činnosti a všetkých dôležitých výsledkoch svojej práce. PMÚ SR poukazoval na kartelové dohody vo VO, verejných súťažiach, obdobných súťažiach prostredníctvom tlačových správ **napr. ohľadom rozhodnutí PMÚ SR** voči podnikateľom v oblastiach dodávok [gastrotechnologického zariadenia](#) či [technológií pekárenského priemyslu](#), **neohlásených inšpekcií** u podnikateľov na trhu [dodávok a veľkodistribúcie liekov a zdravotníckych pomôcok](#) alebo [nakladania s nebezpečným odpadom zo zdravotnej starostlivosti](#).

PMÚ SR vydal **viacero tlačových správ vo vzťahu k poskytovaniu štátnej a minimálnej pomoci**. Pravidelne informoval o **vydaní stanovísk k schémam pomoci a dodatkom k schémam pomoci**, ako aj o vypracovaní **metodických usmernení, materiálov a vzorov dokumentov** v súlade s pravidlami v oblasti štátnej a minimálnej pomoci. Spracoval aj prehľad svojich aktivít zameraných na zvyšovanie povedomia o pravidlách pre poskytovanie štátnej pomoci a minimálnej pomoci, ktoré uskutočnil [v roku 2023](#) (správu vydal začiatkom roka 2024) a tiež [v rokoch 2018 – 2022](#) (správu vydal v roku 2023).

Všetky tlačové správy zverejňoval PMÚ SR priebežne na svojom webovom sídle www.antimon.gov.sk. Zároveň prezentoval výsledky svojej práce a zaujímavé aktivity v príspevkoch na sociálnych sieťach X, LinkedIn, Instagram, Facebook, YouTube. PMÚ SR sleduje profil OLAF-u na sociálnej sieti X, kde „lajkom“ označil alebo ďalej medzi svojich stakeholderov **šíril takmer 50 príspevkov OLAF-u**, ktorými najmä prezentoval činnosť, poslanie a význam práce OLAF-u pre ľudí. Viacerými príspevkami približoval ľuďom najmä výsledky svojich vyšetrovaní, postup nahlasovania možných finančných podvodov, poukázal na falošné produkty a ochranu spotrebiteľov EÚ pred takýmito produktmi, tiež zorganizované podujatia a ďalšie aktivity OLAF-u.

NKÚ SR v roku 2023 **vydal 56 tlačových správ**. Z komunikovaných tém sa OFZ EÚ, resp. čerpania zdrojov EÚ týkalo **15 výstupov**.

V tlačovej správe zo dňa 10. 02. 2023 NKÚ SR informuje, že kontrolóri NKÚ SR preverovali, ako je zabezpečená prevádzka informačného systému RPO po **dobe udržateľnosti** a **ako sú** v tejto súvislosti **splnené jeho merateľné ukazovatele**. Pri zavádzaní kontrolovaného registra do reálnej praxe, ktorý bol financovaný z európskych zdrojov aj rozpočtu Štatistického úradu SR (ďalej len „ŠÚ SR“), bolo potrebné upraviť procesy a informačné systémy na overovanie právnických osôb. Údaje z registra poskytuje ŠÚ SR nielen všetkým verejným i štátnym inštitúciám, ale aj právnickým či fyzickým osobám v elektronickej podobe, automatizovane a bezodplatne. Údaje sú verejne prístupné na webovom sídle ŠÚ SR. Bližšie informácie sa nachádzajú v časti 7.4 tejto správy.

V tlačovej správe z 26. 05. 2023 kontrolóri NKÚ SR konštatujú, že úspory verejných financií Slovensko nedosiahlo a plánované alternatívne tresty vo forme domáceho väzenia pre dve tisícky súbežne monitorovaných osôb ročne boli počas šiestich rokov využívané minimálne. **Dnes je možné hovoriť o plytvaní s verejnými i európskymi zdrojmi a vážnom zlyhaní vnútorných kontrolných mechanizmov rezortu spravodlivosti**. Nedostatky zaznamenala kontrola aj v procese VO, ako aj pri dodržiavaní rozpočtových pravidiel. NKÚ SR ako Národná autorita pre oblasť externej kontroly odstupuje zistenia v súvislosti s porušením finančnej disciplíny Úradu vládneho auditu a podozrenia z porušovania povinností pri správe cudzieho majetku posúva orgánom činným v trestnom konaní. Bližšie informácie sa nachádzajú v časti 7.4 tejto správy.

V tlačovej správe zo dňa 27. 10. 2023 kontrolóri tiež poukazujú na **nedostatočné monitorovanie udržateľnosti projektov zo strany MPRV SR, neskôr MIRRI SR a vyšších územných celkov ako**

poskytovateľov NFP, keďže fyzické kontroly na mieste nerealizovali a monitorovanie prebehlo len prostredníctvom následných monitorovacích správ. „*Tieto správy neobsahovali presné a úplné informácie o stave projektov. Zasielanie monitorovacích správ bez reálneho zistenia stavu je neúčinný formálny nástroj kontroly, ktorý nezabezpečuje udržateľnosť takýchto projektov,*“ uviedol podpredseda NKÚ SR Jaroslav Ivančo. Z tohto dôvodu NKÚ SR odporučil parlamentnému výboru pre verejnú správu a regionálny rozvoj, aby zaviazal MIRRI vydať metodické postupy a usmernenia pre nositeľov agendy s tým, že dôraz by sa mal klásť na vykonávanie vnútornej kontroly a kontroly na mieste v rámci vybranej vzorky projektov.

Kontrolný úrad poukazuje aj na nedostatok na strane poskytovateľa NFP pri nastavení merateľných ukazovateľov v rámci projektov. Merateľné ukazovatele boli totiž vyberané kvantitatívne, zamerali sa na **počet vybudovaných prvkov zelenej infraštruktúry** alebo dokumentov. Chýbal však kvalitatívny aspekt, nebolo tak možné vyhodnotiť, na akej úrovni sa zlepšilo životné prostredie a znížilo znečistenie ovzdušia v dotknutých oblastiach. Priestor na zlepšenie vidí národná autorita pre externú kontrolu aj pri zdĺhavých procesoch hodnotenia žiadostí o poskytnutie financií, ako aj pri procesoch kontroly dokumentácie VO. Zjednodušenie by prospelo aj v prípade administratívnej záťaže pre prijímateľov prostriedkov.

Národní kontrolóri zároveň v obciach identifikovali **výrazné cenové rozdiely pri nákupe podobných položiek**. Napríklad odpadkový kôš dokázalo mesto Bardejov kúpiť za 60 EUR, Senica za 799 EUR. Parková lavička vyšla Prievidzu na 183 EUR, Čadca a Cinobaňa lavičky nakúpili za 600 EUR. Detská pružinová hojdačka bola súčasťou rozpočtu v siedmich kontrolovaných projektoch a jej cena sa pohybovala od 192 EUR v Bardejove do 917 EUR v Detve. „*Cenové rozdiely v prvkoch zelenej infraštruktúry mohli byť spôsobené neupravením cenových limitov pre jednotlivé položky rozpočtu zo strany poskytovateľa nenávratného finančného príspevku. Práve chýbajúce cenové rozpätie malo nepriamy vplyv na hospodárne a efektívne použitie verejných prostriedkov,*“ vysvetľuje podpredseda NKÚ SR.

V tlačovej správe z 15. 12. 2023 Národná autorita pre oblasť externej kontroly poukazuje na **nekonceptnosť a nejednoznačnosť projektu „Digitálne učivo na dosah“** za viac ako 29 miliónov EUR, ktorého prevádzku MŠVVaŠ SR ukončilo v roku 2021. Názov nevystihoval obsah projektu, keďže neriešil samotné digitálne učivo, ale len infraštruktúru pre prístup k vzdelávaciemu obsahu.

V roku 2023 vydala **FS SR 200 tlačových správ** a zorganizovala viacero akcií pre médiá, vrátane tlačových konferencií a mediálnych stretnutí. Zlepšenie informovania verejnosti sa posilnilo aj v online priestore, nakoľko bola posilnená komunikácia prostredníctvom sociálnych sietí, kde je FS SR dlhodobo lídrom spomedzi vládnych organizácií.

Mediálne výstupy v roku 2023:

Tabuľka č. 6

Print	674
Rádio	117
TV	292
Web	2 615
Celkovo	3 698

MIRRI SR zverejňuje pravidelne na svojom webovom sídle najaktuálnejšie tlačové správy a linky na Výročné správy, týkajúce sa OFZ EÚ, v zmysle požiadaviek ONÚ OLAF.

Na stránke eurofondy.gov.sk, ktorá slúži ako webové sídlo pre programové obdobie 2021 – 2027, bola zverejnená:

- [aktualita](#) o vydaní Výročnej správy OLAF za rok 2022 ([Výročná správa OLAF-u za rok 2022: vyšetovania vedené úradom OLAF odhalili podvody a nezrovnalosti za viac ako 600 miliónov | Eurofondy 2020 \(gov.sk\)](#)) a
- na podstránke „Ochrana finančných záujmov EÚ“, doplnená informácia o vydaní Výročnej správy OLAF za rok 2022 ([Ochrana finančných záujmov EÚ | Eurofondy 2020 \(gov.sk\)](#)).

MŽP SR – OP KŽP na svojej webovej stránke <https://www.op-kzp.sk/ochrana-financnych-zaujmov/> pravidelne zverejňuje Výročné správy a aktuálne informácie týkajúce sa problematiky OFZ EÚ, spolu s užitočnými linkami.

RO PS INTERACT III pravidelne zverejňuje tlačové správy o OFZ EÚ na svojej webovej stránke <https://bratislavskykraj.sk/urad-bsk/EURofondy-a-regionalny-rozvoj/program-spoluprace-interact/>:

- [Tlačové správy a oznamy týkajúce sa ochrany finančných záujmov Európskeho úradu pre boj proti podvodom v Bruseli](#)
- Tlačové správy a oznamy týkajúce sa ochrany finančných záujmov EÚ Odbor Národný úrad pre OLAF

Ostatní sieťoví partneri nevydávali vlastné tlačové správy. Na svojich webových sídlach zverejňovali informácie týkajúce sa problematiky OFZ EÚ na základe požiadavky ONÚ OLAF a taktiež v nadväznosti na úlohy vyplývajúce z činnosti PSK pod RV.

7. Príklady dobrej praxe sieťových partnerov

7.1 Prípady riešené Národnou kriminálnou agentúrou

V uvedenom období boli NAKA v súvislosti s poškodzovaním finančných záujmov EÚ v SR riešené viaceré prípady, ktoré sa týkali najmä finančných prostriedkov EÚ v rámci ESF, OP ĽZ, OPII, programu Erasmus+, EPFRV, EFRR:

1. V rámci realizovaného prípadu „ŠTAVA“ bolo vznesené **obvinenie 5 fyzickým osobám pre obzvlášť závažný zločin poškodzovania finančných záujmov EÚ** podľa § 261 ods. 1, ods. 6 písm. a) Trestného zákona, v časti za dokonaný čin a v časti za čin spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, pretože **žiadatelia o príspevok na výrobnú technológiu na spracovanie ovocia a výrobu ovocných štiav**, konajúci za podnikateľský subjekt, v priebehu roku 2019 predložili poskytovateľovi ŽoP na nárokovanú sumu výdavkov v celkovej výške 1 474 500 EUR spolu s faktúrou vystavenou iným subjektom/spoločnosťou na sumu 1 324 500 EUR bez DPH za dodanie, montáž a dopravu zariadenia na umývanie a mletie, pásový lis, zbernú tácku na štavu, nehrdzavejúcu oceľovú nádrž, samočistiacu odstredivku, pasterizátor a flaškovacie a baliace zariadenie (teda linky na výrobu ovocných štiav) a faktúru na sumu 150 000 EUR vystavenú ďalším dodávateľským subjektom za montáž a sprevádzkovanie automatickej vyfukovačky PET fliaš. Kúpu predmetnej linky na výrobu ovocných štiav a ďalšej súvisiacej technológie osoby, konajúce za spoločnosť, žiadajúcu poskytnutie príspevku spolu s osobami konajúcimi za dodávateľské spoločnosti, ktoré mali poskytnúť dodanie technologického vybavenia, ako aj dodanie montážnych prác len fiktívne predstierali, predložením fiktívnych dokladov ako montážny denník, doklady o preprave, ako aj prelepením skutočných výrobných štítkov strojných zariadení, aby tak zakryli skutočný pôvod linky na výrobu ovocných štiav, ktorý bol v skutočnosti zapožičaný od inej spoločnosti. Konania sa dopustili s úmyslom nikdy skutočne neprevádzkovať výrobu ovocných štiav, strojné zariadenia zabezpečili len pre účely kontrol zo strany poskytovateľa príspevku uskutočnených v mieste realizácie projektu v auguste a októbri 2019, pričom pri predmetných kontrolách vykonaných poskytovateľom príspevku na mieste obvinení deklarovali linku na výrobu ovocných štiav ako stroj dodaný dodávateľskou spoločnosťou ako víťazným uchádzačom VO, hoci vedeli, že linka na výrobu ovocných štiav bola v skutočnosti zapožičaná od inej spoločnosti/subjektu; prijímateľ sa takýmto spôsobom pokúsil, s použitím a predložením falšovaných dokladov a neposkytnutím povinných údajov vylákať NFP EÚ v uvedenej výške,
2. V rámci akcie pod názvom „ERAZMUS“ bolo za zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 261 odsek 1, odsek 5 Trestného zákona **vznesené obvinenie 14 fyzickým osobám** na tom skutkovom základe, že v období rokov 2017 až 2021 na presne neurčenom mieste **v meste Komárno**, osoba, vystupujúca za spoločnosť/subjekt, realizujúci stáže študentov v rámci študijného programu Erasmus+ (bez vedomia štatutárnych orgánov tohto subjektu) ako **konzultant mobility študentov za účelom uplatnenia finančného príspevku na stáže pre program Erasmus+, neoprávnene, minimálne v 11 projektoch**, v rozpore so skutočnosťou svojím podpisom **potvrdil povinné dokumenty a zároveň ich označil firemnou pečiatkou zahraničnej (maďarskej) pobočky materskej spoločnosti pre univerzitných študentov, ktorí na základe takýchto neúplných dokumentov nedôvodne deklarovali ich účasť na mobilite v Maďarsku a neoprávnene tým získali finančné prostriedky z fondov EÚ**; týmto konaním v neoprávnených výdavkoch poskytovateľovi Národnej agentúre pre

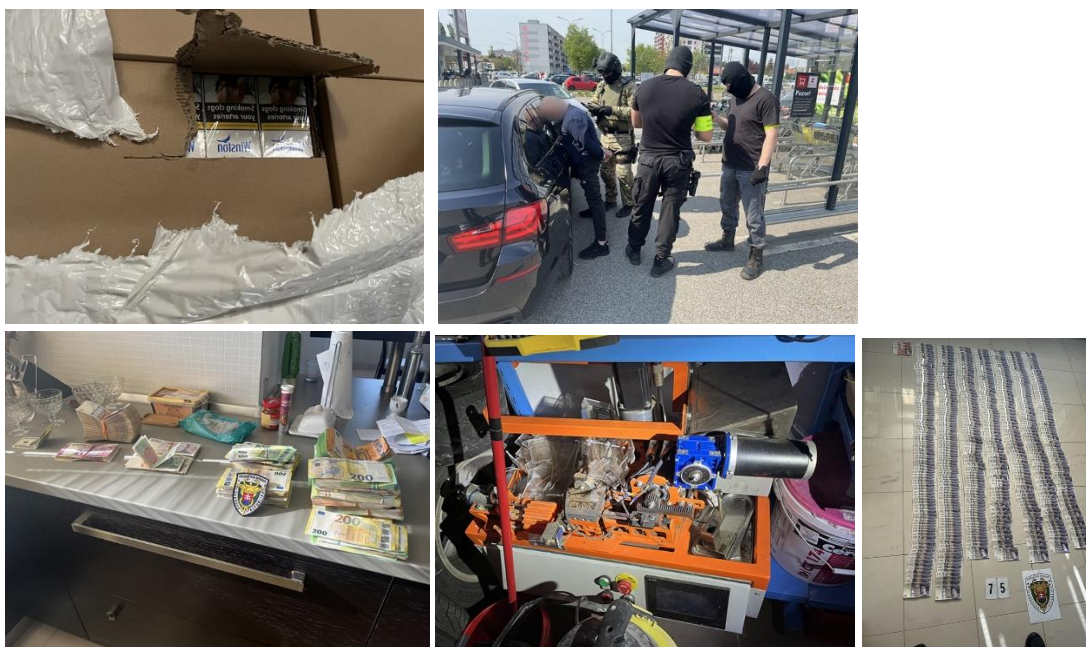
- ERASMUS+ vzdelávanie a odbornú prípravu v zastúpení Slovenskej akademickej asociácie pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC) bola **spôsobená celková škoda vo výške najmenej 35 515 EUR**,
3. V rámci akcie „KARPAT“, realizovanej v trestnom konaní prebiehajúcom **pod dozorom EPPO**, bolo za spáchanie zločinu machinácií pri VO a verejnej dražbe podľa § 266 Trestného zákona a zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 Trestného zákona a ďalších trestných činov, **vznesené obvinenie 7 fyzickým osobám ako členom organizovanej skupiny a 3 právnickým osobám na tom skutkovom základe, že v období rokov 2016 až 2019 vzájomne koordinovaným konaním prostredníctvom nimi riadených obchodných spoločností predstierali stanovený účel použitia NFP vo výške 3 529 366,64 EUR z fondov EÚ v pôsobnosti MH SR, pričom týmto účelom malo byť vybudovanie novej prevádzky pivovaru.** V rámci vyšetrovania trestnej činnosti, ktoré doposiaľ nebolo ukončené a naďalej prebieha, boli, podľa § 50 Trestného poriadku realizované zaisťovacie opatrenia týkajúce sa majetku (nehnutelnosti) v hodnote približne 3 730 000 EUR. Nakoľko vyšetrovanie doposiaľ ukončené nebolo, nie je možné poskytnúť ďalšie informácie.
 4. V rámci akcie „OPATROVATEĽ“ bolo **vznesené obvinenie 6 fyzickým osobám** za spáchanie prečinu poškodzovania finančných záujmov EÚ podľa § 261 odsek 1 Trestného zákona, nakoľko títo ako **zamestnanci – opatrovatelia neziskovej organizácie** svojim podpisom potvrdili, že boli informovaní o zapojení sa do **projektu „Rozvoj opatrovateľskej služby v Trenčianskom kraji“** v roku 2019, pričom tento projekt sa realizoval vďaka finančnej podpore z ESF a EFRR v rámci OP ĽZ s miestom realizácie v Trenčianskom samosprávnom kraji s cieľom prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť o osoby. **Na základe podpísaných dokladov čerpali formou zálohových platieb NFP, hoci o určené osoby sa nikdy nestarali;** takýmto podvodným konaním **vylákali**, prostredníctvom zamestnávateľského subjektu, NFP v celkovej výške najmenej **12 000 EUR**.
 5. V decembri 2023 bolo v rámci vyšetrovania **prípadu „OPATROVATELIA“ vznesené obvinenie 11 fyzickým osobám** za zločin poškodzovania finančných záujmov EÚ podľa § 261 Trestného zákona v súbehu s prečinom subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že po tom, ako štatutárny zástupca subjektu, žiadajúceho poskytnutie finančného príspevku v spojení s poskytovaním sociálnej starostlivosti, uzatvoril v roku 2019 ako prijímateľ s poskytovateľom MPSVR SR (v zastúpení Implementačnou agentúrou ministerstva) v rámci výzvy Podpora opatrovateľskej služby, OP: Ľudské zdroje: Zmluvu o poskytnutí NFP, ktorá bola financovaná z 85 % zo zdrojov ESF a z 15 % zo ŠR SR. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie NFP za účelom realizácie aktivít **projektu v Žilinskom samosprávnom kraji s názvom „Podpora opatrovateľskej služby“**, pričom po obdržaní troch žiadaných zálohových platieb v celkovej sume 146 964,25 EUR na bankový účet dotknutého subjektu (žiadateľa) následne jeden z obvinených (ako štatutár) predložil šesť žiadostí o zúčtovanie zálohových platieb, ktorých prílohy tvorili doklady preukazujúce vynaložené náklady na mzdové výdavky zamestnancov - opatrovateľov a to aj napriek tomu, že títo reálne deklarovaný výkon opatrovateľskej činnosti vo vzťahu ku konkrétnym desiatim opatrovaným osobám nevykonávali; týmto spôsobom neoprávnene vylákali od poskytovateľa (Implementačná agentúra ministerstva) finančné prostriedky vo forme NFP ako refundácie nákladov spojených s poskytovanými opatrovateľskými službami u daných opatrovaných osôb a **spôsobili celkovú škodu dosahujúcu 33 104,43 EUR**, pozostávajúcu z prostriedkov ESF vo výške 28 138,77 EUR a z prostriedkov ŠR SR vo výške 4 965,66 EUR.

7.2 Prípady riešené Finančným riaditeľstvom SR

Nelegálny biznis s cigaretami za vyše 782 000 EUR

V máji 2023 vykonali ozbrojení príslušníci KÚFS v rámci akcie pod názvom Fešák viacero domových prehliadok a prehliadok iných priestorov vrátane motorových vozidiel v Trnavskom kraji a v Košickom kraji, pričom odhalili organizovanú skupinu obchodníkov s nelegálnymi cigaretami, čím sa podarilo zabrániť ďalším možnými únikom na spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov. Zaistených bolo viac ako 6 miliónov kusov cigariet rôznych značiek ako Marble, Winston, Kent, Kent Core, Compliment Violet, Marlboro red, Richmond, Austin, Marlboro Gold, Rothmans. Spotrebiteľské balenia po 20 kusov cigariet neboli označené platnou slovenskou kontrolnou známkou. Podarilo sa zaistiť aj finančnú hotovosť pochádzajúcu z trestnej činnosti vo výške približne 312 000 EUR, 5 osobných a dve nákladné autá a plnička cigariet. Zaistené boli viaceré nehnuteľnosti vrátane pozemkov v odhadovanej hodnote približne 715 000 EUR. Celkovo bolo zadržaných 6 osôb. Zdokumentovaná a predbežne vyčíslená škoda predstavovala minimálne 782 416 EUR.

Fotogaléria:

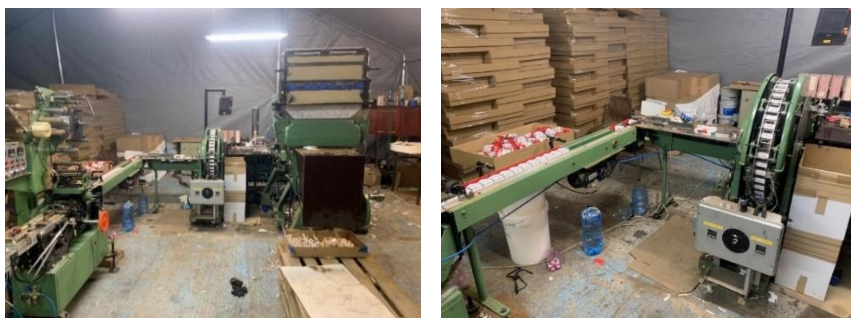
Zdroj: FS SR

Úspešná cezhraničná spolupráca priniesla rozloženie „cigaretového gangu“

Ozbrojení príslušníci KÚFS odhalili organizovanú skupinu s cezhraničným presahom, keď v máji 2023 zrealizovali na východe Slovenska akciu pod krycím názvom „List“. Bolo vykonaných viacero prehliadok priestorov, v poľnohospodárskej budove boli odhalené dve výrobné linky na výrobu cigariet, z toho jedna aktívna a druhá pripravená na montáž a ďalšiu výrobu nelegálnych cigariet. Okrem toho zaistili 7,3 milióna kusov nelegálnych cigariet, tabak v množstve 791 kilogramov, 152 kilogramov narezaného tabaku, mobilné telefóny, komponenty na výrobu cigariet a fotopasce, ktoré slúžili na ochranu objektu a vchodu do areálu. Priamo pri páchaní trestnej činnosti zadržali sedem osôb (6 občanov Bieloruska a 1 občana Poľska). Predbežne vyčíslená škoda, ktorá mala byť touto nelegálnou činnosťou spôsobená štátu je jeden milión EUR. Keďže organizovaná skupina pôsobila aj na území Českej republiky, Poľska a Rakúska, KÚFS

realizoval prípad v spolupráci s českými a poľskými kolegami. Českým colníkom sa podarilo zadržať 13 osôb, pričom odhadovaná výška škody dosiahla 4,6 milióna EUR. V Poľsku bolo zadržaných 17 podozrivých osôb a vyčíslená škoda dosiahla 16,7 milióna EUR. Celkovo tak bolo zadržaných až 37 osôb.

Fotogaléria:

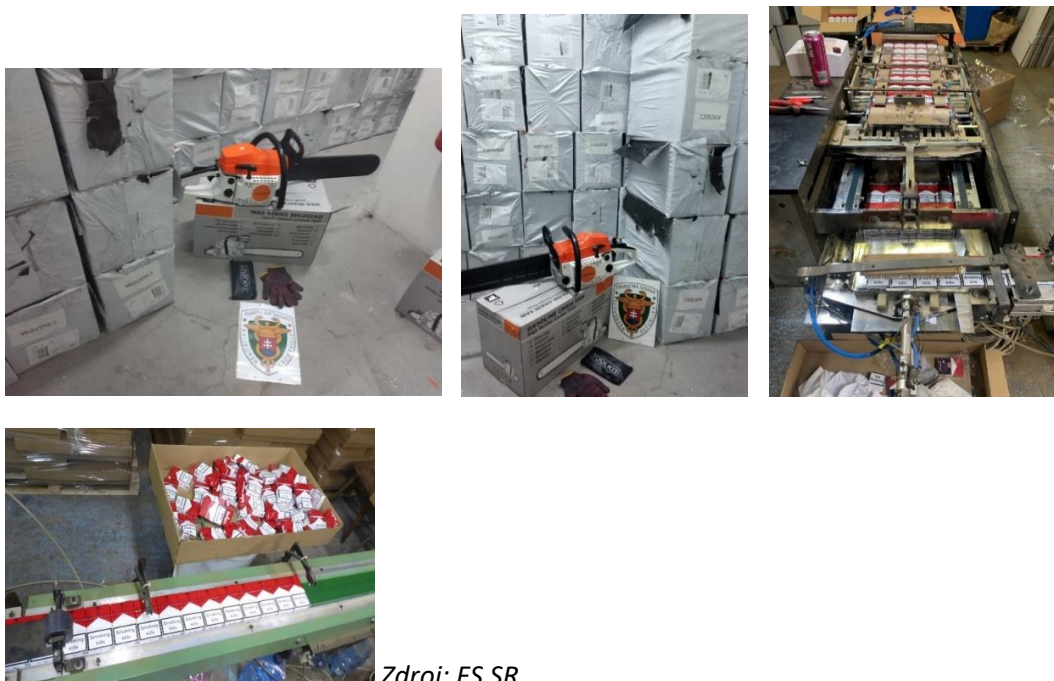

Zdroj: FS SR

Falzifikáty motorových píl za milión EUR

Ozbrojení príslušníci finančnej správy počas kontroly tovaru, ktorý by mohol uniknúť colnému dohľadu alebo daňovému dozoru, hliadkovali na diaľničnom odpočívadle R7 smer Dunajská Streda – Bratislava. Počas kontroly zastavili nákladné vozidlo, ktoré podľa predložených dokladov prepravovalo tovar z Číny do Belgicka. Do EÚ vstúpil cez Litvu, odkiaľ mal ďalej smerovať do Poľska, Nemecka a cieľovou destináciou malo byť Belgicko. Po odstránení colnej uzávery príslušníci finančnej správy kontrolou ložného priestoru zistili, že sa v ňom nachádza 1805 kusov motorových píl, ktoré svojím vyhotovením vykazovali znaky napodobenín originálnych výrobkov známej značky. Škoda, ktorá by vznikla predajom týchto falzifikátov na trhu ako originálnych výrobkov, bola majiteľom ochrannej známky predbežne vyčíslená na 1 082 000 EUR.

Fotogaléria:

Zdroj: FS SR

V rukách finančnej správy skočili tisícky falzifikátov parfumov

Ozbrojení príslušníci finančnej správy v októbri 2023 identifikovali v Bratislavskom kraji objekt, v ktorom sa nachádzalo 17 149 kusov parfumov, u ktorých vzniklo podozrenie z porušovania práv duševného vlastníctva svetoznámych značiek Gucci, Chanel, Dolce&Gabbana, Valentino, Christian Dior, Hugo Boss, Hermes, Louis Vuitton a ďalšie. Majiteľom týchto značiek by ich predajom na trhu vznikla škoda vo výške viac ako 1,5 milióna EUR.

Fotogaléria:

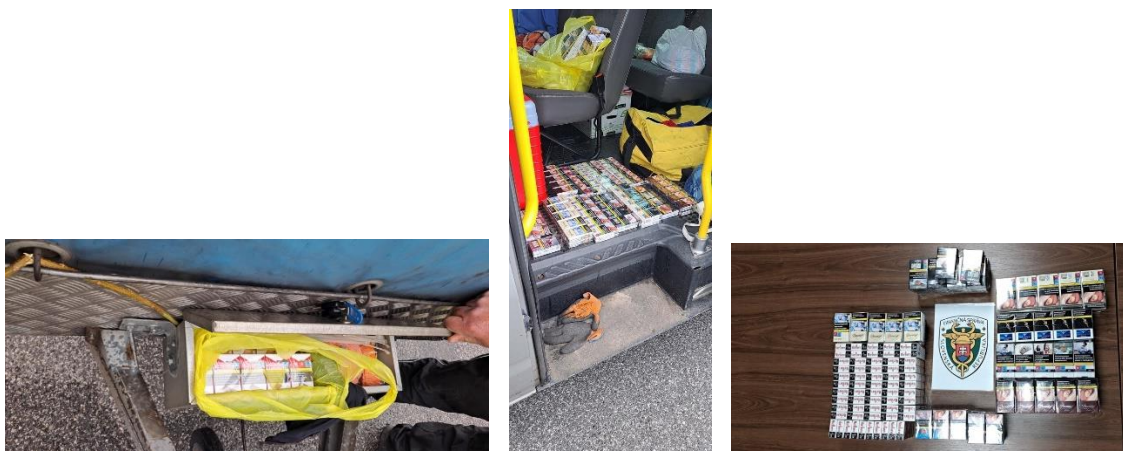

Zdroj: FS SR

Cigarety ukryl v dutinách auta

V novembri 2023 príslušníci FS SR počas kontroly tovaru, ktorý by mohol uniknúť colnému dohľadu alebo daňovému dozoru, hliadkovali na bývalom hraničnom priechode Brodské, v smere do Českej republiky. Počas kontroly zastavili osobné motorové vozidlo FORD Tranzit s príviesným vozíkom s bulharským evidenčným číslom, ktoré šoféroval 45-ročný občan Bulharskej republiky. Okrem spotrebiteľských balení cigariet, ktoré vodič sprístupnil ku kontrole, služobný pes Artuš označil v aute viacero miest, kde by sa mohli nachádzať cigarety. Príslušníci finančnej správy pristúpili k úplnej vnútornej kontrole vozidla, pričom našli ďalšie cigarety v dutinách pod palubnou doskou, v odkladacej schránke vo dverách na strane spolujazdca, v plechovej schránke pripevnenej na ráme príviesného vozíka a v batožine. Celkovo odhalili 232 spotrebiteľských balení cigariet bez slovenskej kontrolnej známky.

Fotogaléria:

Zdroj: FS SR

Zabránili škode za 250 000 EUR

Ozbrojení príslušníci finančnej správy pri kontrole dopravných prostriedkov na DHP Čunovo v novembri 2023 zastavili motorové vozidlo s maďarským evidenčným číslom. Vodičom dodávky bol 49-ročný občan Maďarska. V aute boli čierne vrecia a kartónové krabice, v ktorých sa nachádzal tovar porušujúci práva duševného vlastníctva: 1050 kusov mikín značiek Lacoste a Polo Ralph Lauren, 9950 kusov spodnej bielizne známych výrobcov Tommy Hilfiger, Calvin Klein a Emporio Armani. Škoda, ktorá by vznikla pri predaji tovaru na domácom trhu ako originálov, predstavuje sumu 240 900 EUR.

Fotogaléria:

Zdroj: FS SR

7.3 Prípady riešené Protimonopolným úradom SR

Aj v roku 2023 PMÚ SR venoval značnú pozornosť odhaľovaniu protizákonných dohôd, ktoré podnikatelia uzatvorili alebo mohli uzatvoriť v súvislosti s VO, obchodnou verejnou súťažou alebo obdobnou súťažou. Rôzne formy takýchto protisúťažných praktík sú škodlivé pre spoločnosť, pretože môžu viesť k navýšeniu cien zákaziek hradených z verejných zdrojov, a teda prinášajú prospech len účastníkom takýchto protizákonných dohôd.

PMÚ SR vydal rozhodnutia v nasledujúcich prípadoch porušení:

1. PMÚ SR uložil vyše 560-tisícovú pokutu štyrom podnikateľom za kartelovú dohodu pri dodaní zariadenia z oblasti gastrotechnológie

PMÚ SR dňa 10. 11. 2023 vydal rozhodnutie, ktorým uložil štyrom podnikateľom pokuty v celkovej výške 564 411 EUR a zákaz účasti vo VO na tri roky za uzatvorenie kartelovej dohody.

V nadväznosti na **podnet od Ministerstva hospodárstva SR** začal PMÚ SR prešetrovanie pre podozrenie z **koordinácie podnikateľov pri predkladaní ponúk do súťaže na dodanie zariadenia z oblasti gastrotechnológie**. Súťaž vyhlásil prijímateľ NFP z **prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ v rámci OP Val**. Následne, na základe výsledkov prešetrovania, začal PMÚ SR správne konanie vo veci možnej dohody obmedzujúcej súťaž.

Po preskúmaní informácií a podkladov získaných počas správneho konania dospel PMÚ SR k záveru, že účastníci správneho konania v procese prípravy a predkladania súťažných ponúk do verejnej súťaže nepostupovali samostatne, ale svoj postup koordinovali.

2. PMÚ SR uložil vyše 230-tisícovú pokutu trom podnikateľom za uzatvorenie kartelovej dohody vo verejnej súťaži súvisiacej s dodaním technológií v oblasti potravinárskeho priemyslu

PMÚ SR dňa 25. 07. 2023 vydal rozhodnutie, ktorým uložil trom podnikateľom pokuty v celkovej výške 236 892 EUR a dvom z nich aj zákaz účasti vo VO na jeden rok, resp. tri roky za uzatvorenie kartelovej dohody.

Na základe **podnetu MH SR** začal PMÚ SR prešetrovanie podozrenia z **koordinácie podnikateľov pri predkladaní ponúk do verejnej súťaže**, predmetom ktorej bolo **dodanie technológií na zvýšenie efektivity vo výrobnom procese, uplatniteľných v pekárskom priemysle**. Verejnú súťaž vyhlásil prijímateľ NFP z **prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ v rámci OP II**.

Na základe výsledkov prešetrovania PMÚ SR začal správne konanie vo veci novej dohody obmedzujúcej súťaž. Získal informácie a podklady, z ktorých dospel k záveru, že účastníci správneho konania **v procese prípravy a predkladania súťažných ponúk do verejnej súťaže nepostupovali samostatne, ale svoj postup koordinovali tak, aby súťaž vyhral vopred dohodnutý účastník**.

V súvislosti s uvedenými prípadmi PMÚ SR v tlačových správach a tiež v [samostatnej tlačovej správe s názvom „Program zhovievavosti alebo ako odvrátiť hrozbu prísnych sankcií“](#) upriamil pozornosť na **program zhovievavosti a inštitút urovnania podnikateľa s PMÚ SR**, o uplatnenie ktorých môžu požiadať účastníci kartelových dohôd v záujme zníženia sankcie alebo úplného oslobodenia sa od sankcie.

7.4 Prípady riešené Najvyšším kontrolným úradom SR

Kľúčový register štátu, register právnických osôb, stále nemôže slúžiť na právne úkony

V tlačovej správe zo dňa 10. 02. 2023 NKÚ SR informuje, že kontrolóri NKÚ SR preverovali, ako je zabezpečená prevádzka informačného systému RPO po **dobe udržateľnosti** a **ako sú** v tejto súvislosti **splnené jeho merateľné ukazovatele**. Pri zavádzaní kontrolovaného registra do reálnej praxe, ktorý bol financovaný z európskych zdrojov aj rozpočtu ŠÚ SR, bolo potrebné upraviť procesy a informačné systémy na overovanie právnických osôb. Údaje z registra poskytuje ŠÚ SR nielen všetkým verejným i štátnym inštitúciám, ale aj právnickým či fyzickým osobám v elektronickej podobe, automatizovane a bezodplatne. Údaje sú verejne prístupné na webovom sídle ŠÚ SR.

Chybovosť záznamov RPO, ktorá znemožňuje použiť dáta na právne účely, čo bolo prioritou pri schvaľovaní projektu, sa stále pohybuje na úrovni 6 %. Celkový podiel chybných aktualizáčnych údajov, vrátane menej závažných chýb (t. j. chyby štruktúry údajov, neúplnosť, zlý formát či absenciu niektorých dát), sa v kontrolovanom období dostal až na 22 %. Ako ukázala kontrola, s pribúdajúcimi legislatívnymi zmenami sa rozpočet na vybudovanie, podporu i následný rozvoj základného národného registra navýšil na konečných 14 miliónov EUR. Kontrolný úrad upozorňuje poslancov parlamentu aj na skutočnosť, že register nie je použiteľný na právne úkony, zároveň po jeho preklopení do vládneho cloudu vznikajú nové riziká, ktoré súvisia s jeho bezbariérovou online prevádzkou.

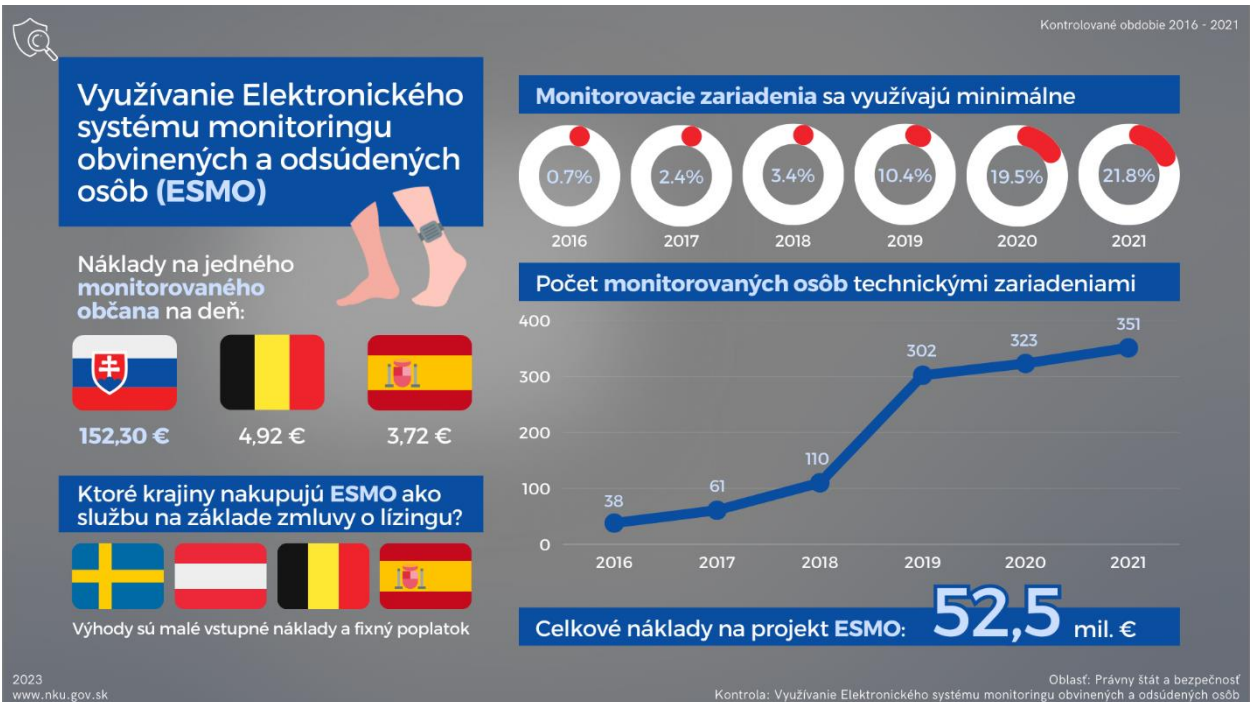

Obr. 18 Projekt informačného systému Registra právnických osôb, Zdroj: NKÚ SR

Projekt ESMO je príkladom plytvania a vážneho zlyhania vnútornej kontroly

V tlačovej správe z 26. mája 2023 kontrolóri NKÚ SR konštatujú, že úspory verejných financií Slovensko nedosiahlo a plánované alternatívne tresty vo forme domáceho väzenia pre dve tisíce súbežne monitorovaných osôb ročne boli počas šiestich rokov využívané minimálne. **Dnes je možné hovoriť o plytvaní s verejnými i európskymi zdrojmi a vážnom zlyhaní vnútorných kontrolných mechanizmov rezortu spravodlivosti.** Nedostatky zaznamenala kontrola aj v procese VO, ako aj pri dodržiavaní rozpočtových pravidiel. NKÚ SR ako Národná autorita pre oblasť externej kontroly odstupuje zistenia v súvislosti s porušením finančnej disciplíny Úradu vládneho auditu a podozrenia z porušovania povinností pri správe cudzieho majetku posúva orgánom činným v trestnom konaní.

Slovenskí kontrolóri preverovali projekt Elektronického systému monitoringu obvinených a odsúdených osôb (ESMO) po šiestich rokoch od jeho sprevádzkovania druhýkrát. V minulom roku skontrolovali prijaté opatrenia, ktoré prijalo ministerstvo na základe kontrolných zistení z roku 2017. **Zároveň posudzovali úspešnosť naplnenia cieľov projektu, ktorý bol spolufinancovaný z európskych zdrojov.** Jeho primárnym cieľom bolo dosiahnutie úspory vo verejných financiách, znížením počtu odsúdených osôb vo väzniciach, pričom s návratnosťou finančných prostriedkov vložených do projektu sa rátalo po šiestich rokoch od spustenia do prevádzky (2021). „Zásadným problémom však boli zle nastavené základné parametre národného projektu už v rámci štúdie uskutočniteľnosti. Tá nezohľadnila všetky technické špecifiká a nevhodne boli nastavené merateľné ukazovatele,“ vysvetlil predseda úradu Ľubomír Andrassy. Štúdia uskutočniteľnosti v jednotlivých oblastiach obsahovala neúplné a nedostatočne zrozumiteľné informácie. **Okrem toho zmluva o poskytnutí NFP, ktorá počas šiestich rokov nemala byť zásadne menená, sa po ukončení verejnej súťaže dodatkami zmenila až štyri razy.** V jednom prípade sa počet dodaných monitorovacích jednotiek na alkohol znížil z 500 na 50 kusov, no výška výdavkov na projekt ESMO zostala rovnaká, alebo technologická podpora zakúpených zariadení pre monitorovanie osôb skončila už počas povinnej udržateľnosti projektu.

Obr. 19 projekt Elektronického systému monitoringu obvinených a odsúdených osôb (ESMO), Zdroj: NKÚ SR

Záver

V rámci prevencie, t. j. predchádzania podvodom a nezrovnalostiam ONÚ OLAF v spolupráci so sieťovými partnermi naďalej vyvíjal aktivity v oblasti zvyšovania povedomia verejnosti o potrebe OFZ EÚ v SR a v propagácii svojej činnosti a spolupráce s ostatnými sieťovými partnermi.

Informovanie širokej verejnosti o OFZ EÚ je dôležitou úlohou. Taktiež odhaľovanie nezrovnalostí je potrebné vnímať nielen ako dôkaz zneužitia prostriedkov EÚ a podvodu, ale aj ako dôkaz efektívneho kontrolného systému. V tejto súvislosti sme považovali za potrebné poukázať na dôležitú úlohu, ktorú ONÚ OLAF a ostatní sieťoví partneri zohrávajú pri OFZ EÚ a SR. Vo Výročnej správe je zhrnutá spolupráca ONÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov s OLAF, EPPO a vzájomná spolupráca sieťových partnerov zapojených do boja proti podvodom v rámci využívania finančných prostriedkov EÚ na Slovensku. Táto správa informuje odbornú a širokú verejnosť o tom, aké činnosti sieťoví partneri v tejto oblasti vykonávajú, akým spôsobom zvyšujú povedomie a informovanosť o svojich opatreniach na boj proti podvodom páchaných pri využívaní finančných prostriedkov EÚ alebo ako upozorňujú na možné riziká a vznik nezrovnalostí v tejto oblasti. Partneri siete AFCOS v nej informujú aj o realizovaných a absolvovaných školiacich aktivitách zameraných na prevenciu a OFZ EÚ a o vydaní súvisiacich tlačových správ. V závere správy sú uvedené aj konkrétne prípady a príklady z praxe.